

Привиди серед нас
Ксенія Анатоліївна Циганчук

Поліцейський детектив

Від руки невідомого вбивці гине Єгор Склад. Але це тільки початок. Здається, небезпека чатує на кожного, хто знав Єгора. От тільки ніхто не може спіймати злочинця: той невловимий, наче привид.

За справу береться легендарний слідчий Адріян Склад – батько Єгора. Знайти та покарати вбивцю сина – справа честі для нього. Під підозрою – всі.

Ксенія Циганчук

Привиди серед нас

Авторка вдячна за допомогу в створенні книги працівникам харківської поліції: підполковнику Андрію Шарніну та майору Антону Санкіну, а також керівникові патрульної поліції м. Рівне Сергію Мерчуку, лейтенантам Ірині Середі, Василю Грицюку та іншим патрульним за надані консультації.

Описані події є вигаданими,

будь-які збіги з реальністю – випадкові.

Львів. Понеділок, 31 серпня 2020 року. 20:00

Склад здригнувся від несподіванки: поряд оглушливо розірвалася повітряна кулька. Миттєво зреагувавши, у натовпі заридала півторарічна дівчинка; вже за кілька митей її обличчя побагровіло, а з носа вигулькнули шмарклі. Мати – молода білявка з тривожними очима – підхопила доньку на руки й заходилася заспокоювати. Батько, високий чорнявий чоловік (Єгорові він нагадав Ромку, кращого приятеля і колегу, якого вбили під час виконання), серветкою витирає дівчинці носа, примовляючи щось утішливе.

Молодик, із чиеї провини сталася прикрість, розсудливо відійшов віддалік і за мить зник у невідомому напрямку. Скляр лише встиг помітити його руду потилицю та до болю худорляву статуру.

Слідчий пригадав: години дві тому вони з Кир'яхом бачили його із малолітнім сином у «Пузатій хаті»[1 - «Пузата хата» – українська мережа ресторанів національної кухні.]. Хлопчик сидів до них спиною, безтурботно теліпав крихітними ніжками та з насолодою наминав десерт. Оперативник зауважив, що рудий та Єгор зовні мало не брати, а відтак невдало пожартував: «завдяки цьому тандему можна уявити, як виглядатиме Єгор зі своїми майбутніми дітьми». Невдало, бо найбільше, чого боявся Єгор, – мати дітей. Він умів дивитися на речі тверезо, тому аж ніяк не був упевнений у тому, що здатен стати хорошим батьком. А все через свій вибуховий характер. До того ж досвід спілкування із його власним батьком залишав бажати кращого.

Скляр стиха вилаявся й повернувся до стеження. Увесь день слідчий знемагав від пекельної спеки та головного болю. Як не дивно, вечірня прохолода полегшення не дарувала. Навпаки: біль лише посилювався. Єгор витер піт із чола.

Місто поволі поринало у темряву – ранню, неприємну тим, що так нагло нагадувала про наближення осені. Її запах Єгор відчув ще наприкінці липня, відтоді той усе частіше надокучав, а тепер і поготів: оселився у повітрі. Осінь завжди вносила у його життя пригнічення. Особливо її початок. За місяць-другий ти, звісно, змиришся.

Але не зараз.

Слідчий упіймав на собі погляди двох дівчат, на вигляд не старше п'ятнадцяти. Одна з них, дуже висока білявка, посміхалася, щось шепочучи на вухо подрузі. Те, що вони обговорювали саме його, не викликало сумнівів. Скляр скривився. Його зовнішність завжди впадала в око: яскравого мідного кольору волосся, такі ж вії, брови й навіть волосся на руках. Біла шкіра, жилавість, зріст майже два метри та численні веснянки на обличчі. У дитинстві, поки не навчився відстоювати себе, він часто потерпав від булінгу[2 - Булінг – цькування у навчальному закладі (переважно учня учнями, рідше – учня вчителем чи вчителя учнями).]. Єгор ненавидів свою зовнішність. Щоправда, жінки мали іншу думку. Слідчий частенько ловив на собі зацікавлені погляди протилежної статі. Ось і зараз: обидві дівчини стріляли у нього очима, силкуючись привернути увагу. Єгор демонстративно відвернувся.

Слідчий відігнав депресивні думки й зосередився. Він не зводив очей із чоловіка у брунатних штанах і чорній футболці, яка ефектно підкреслювала засмагу та біцепси. Той спілкувався зі стрункою симпатичною білявкою, підстриженою «під каре», чекаючи в черзі до «Криівки»[3 - «Криівка» – ресторан-кнайпа у Львові, відомий своїм інтер'єром у стилі польової криівки УПА.].

Рівненська поліція приїхала до Львова сьогодні вранці: слідами наркоторговця. Саме того, за яким нині потай спостерігав Скляр. Цього чоловіка вони намагалися впіймати ось уже понад пів року, проте їм весь час бракувало достатньої доказової бази. А зовсім недавно від перевіреного інформатора довідалися, що підозрюваний планує серйозну оборудку в місті Лева.

Скляр завмер, зненацька відчувши тривогу. З подивом усвідомив, як шалено у грудях закалатало серце. А відтак з'явився незнайомий досі холодок на потилиці – так, немов хтось просвердлював її поглядом. Єгор мимоволі озирнувся, дивуючись незрозумілій реакції власного тіла. Що це: справді хтось стежить чи розігралася підозріливість? Параноя може ставати професійною болячкою у роботі правоохоронців. Він уважно роздивився, однак побачив лише купу незнайомих облич, які, здавалося, не мали до нього жодного стосунку.

Попри карантинні обмеження, на площі Ринок зібралося безліч людей, утворивши чималенький мурашник. До деяких кнайп та кав'ярень утворилися черги (переважно з молоді, зокрема студентів): хтось проводжав літо, хтось зустрівся із друзями, яких не бачив усеньке літо. Нікому з них не було діла до сорокарічного рудого чолов'яги, що попиває каву на найпопулярнішій у Львові площі.

Скляр зітхнув і спробував заспокоїтися. Останнім часом він часто відчував ірраціональну тривогу – наче неодмінно має трапитися щось недобре. Його дівчина звинувачувала в усьому брак відпочинку, тому наполягала на відпустці. Її думку підтримала і Власта. Однак про відпустку він міг лише мріяти.

Єгор пошукав очима Власту – одягнена у цивільний, вона насолоджувалася морозивом, немов звичайна безтурботна туристка. І лише її гострий уважний погляд непомітно блукав навкруг. Поряд із нею, на позір нудьгуючи, стояв оперативник Женя Кир'ях. Його відрослим сивим волоссям бавився легенький вітер – Женя марно намагався з тим боротися. Власта Коваль не була низенькою, однак поряд із високим та кремезним Кир'яхом жінка виглядала мініатюрною. Їхні ролі – таке собі тихе подружжя, що приїхало відпочити до найпопулярнішого туристичного міста країни. Ніхто б ніколи не здогадався, що ця пара знайома із рудоволосим любителем кави. Ще кілька Єгорових людей мали свої позиції на площі – кожен був готовий діяти будь-якої миті.

«Єгоре, заспокойся, нічого поганого не трапиться.»

Скляр затамував дихання, дочекався, поки пришвидшене серцебиття вгамується, відтак видихнув. Допомогло, проте ненадовго. Повз слідчого пройшла пара з розплаканою дівчинкою – та й досі капризувала. Очевидно, вони вирішили повернутися додому чи ж знайти тихшу місцину. Єгор знову розхвилювався. Надто вже цей чоловік нагадував йому Ромку.

А Ромка асоціювався у нього зі смертю.

Єгор повернувся до стеження. Якраз учасно, щоби побачити: зовсім скоро наркоторговець зі своєю пасією потрапить у кафе. Перед ними залишалися лише двоє – замасковані під цивільних Войтюк та Юрченко. Обое непогано впоралися зі своєю роллю молодят. Крім того, Войтюк примудрився завести веселу розмову з підозрюваним, і невдовзі Складар почув, як той сам запропонував поліцейським зайти разом і зайняти один столик. Мовляв, так швидше, та й у компанії вечір мине жвавіше.

Ось що відбувається, коли злочинець стає надто самовпевненим. Він неодмінно припускається помилки, розслабляється і забуває про безпеку.

Складар посміхнувся самим кутиком рота. Він і сам розслабився: все йде як по маслу. Досвід підказував: вони неодмінно схоплять цього чоловіка на гарячому.

Єгор рішуче попрямував до чорного входу «Криівки», де на нього чекав адміністратор закладу, щоби пропустити досередини. Там Єгор не гратиме роль клієнта, а спостерігатиме «з-за лаштунків».

Щойно слідчий ступив кілька широких кроків, вийшовши з натовпу на відкриту місцину, як пролунав постріл. Складар завмер: його тіло пронизав гострий біль. Останнє, що встиг побачити, – налякані обличчя довкола, які чомусь витріщалися саме на нього. За мить новий потужний поштовх у спину звалив його обличчям долі. Цього разу перед очима потемніло, й він поринув у чорноту.

* * *

Рівне. Середа, 2 вересня 2020 року. 11:50

Власта полегшено зітхнула, коли нарешті опинилася в тиші. З коридору долинали голоси колег, але тут, у вбиральні, вона могла насолодитися відносним спокоєм.

І розплакатися.

Удома вона трималася заради Каті. Донька тяжко сприйняла новину про загибель Єгора. Не дивно – діти ще не вміють усвідомлювати смерть. Їм важко зрозуміти, як можна повноцінно жити, дихати й радіти життю, а наступної миті стати нерухомим неживим об'єктом, який мало чим відрізняється від стіни, поряд з якою лежить.

Власта розревілася, мов мала дитина, незгірше, ніж сама Катя, коли матір мусила

розповісти їй про те, що сталося. Тут вона не чинила спротиву сльозам. Патрульна зачинилася зсередини, надійно захистивши себе від свідків власної слабкості. Вона відчувала певною мірою дежавю – минуло майже два роки, відколи загинув її напарник. Звісно, час од часу поліцейські отримують прикрі новини про безглузді смерті колег з інших міст та областей. Але близькі – зовсім інша річ. Коли Влада прийшла працювати до поліції кілька років тому, чи усвідомлювала, що рано чи пізно доведеться стикнутися з втратами? Болісними втратами людей, які пішли раніше, ніж могли б?

Не раз вона замислювалася над тим, як усе кардинально поінакшало, відколи вирішила проміняти своє розмірене життя продавчині шпалер на службу в поліції. Влада довго вагалася, чи змінювати роботу, переймаючись, чи вистачатиме часу на виховання доньки, і що буде з Катєю, якщо раптом із нею щось трапиться. Властині батьки й досі чекають, що вона отямиться і повернеться до спокійного життя. Проте їй, як матері-одиначці, конче була потрібна стабільна зарплатня. Колишній чоловік не надто переймався долею доньки (не кажучи вже про Властину), щоразу приховував заробітки, аби платити менше аліментів. З міста він давно поїхав і рідко навідував Катю. Тож Влада наважилася.

Початок нового життя виявився насиченим і цікавим. Страшенно важким морально, проте жодного разу Влада не пошкодувала про вибір, аж до тієї миті, коли вбили Валентина. Рік тому вона й сама мало не загинула. Проте саме у цей важкий період її життя знову радикально змінилося: вона знайшла нових надійних друзів.

Якщо з Кир'яхом та Войтком Влада заприятелювала швидко, то з Єгором усе склалося геть непросто. Від самого знайомства (на місці злочину) Єгор поставився до неї зневажливо. Слідчі часто цим грішать: не люблять працівників нової поліції, оскільки ті мають надто мало досвіду. З Єгором виявилось ще складніше – він терпіти не міг некомпетентності, недалекоглядності та й не надто полюбляв людей. І взагалі вважав, що жінкам не місце у поліції. Позаяк досвіду в неї обмаль та ще й мала необережність бути жінкою, він одразу вніс її до списку тупоголових службовців, які лише те й роблять, що нудяться на роботі, чекаючи на завершення зміни чи вихідний.

Влада прагнула допомогти у розслідуванні, а наштотувалася лише на зневагу. Після розслідування вбивства Марко Вітторіно[4 - Справа Марко Вітторіно – йдеться про справу, описану у першій книзі серії поліцейського детективу – «Кривавими слідами».] вона уникала зустрічей зі слідчим, проте час од часу доля неминуче зводила їх на службі. Вона ненавиділа ці вимушені зустрічі й заледве терпіла. Так само як і, не сумнівалася, Скляр. Якби Єгор міг, працював би сам, без будь-чийої допомоги.

Рік тому доля вкотре звела їх, цього разу у Харкові. А прагнення неодмінно розкрити справу (ще ніколи Єгор не мав висяків і мати не збирався) призвело до помилки з його боку. Як наслідок – Влада мало не загинула. Кілька тижнів їй довелося провести у лікарні Харкова, а потім стільки ж часу відновлюватися у Рівному. Весь цей час Єгор допомагав ліками, не забуваючи перейматися й життям Каті. Тоді донька й заприятелювала з ним.

Отож завжди похмурий і всім невдоволений слідчий відкрився зовсім з іншого боку. Тоді вперше Власта подивилася на нього по-новому. Вперше побачила у його очах смуток, вперше збагнула, що цій людині теж буває боляче і що він здатен любити й бути відданим. Ті, що повсякчас бурчать і кажуть все, що думають, можуть виявитися чуйними й страшенно нещасними.

Якщо людина сама страждала чи страждає, вона швидше розпізнає проблеми в житті іншого.

Іноді Власті здавалося, що Катя та Скляр зблизилися дужче, ніж сама вона з Єгором. До Артема, Властиного бойфренда, Катя і близько не мала стільки симпатії, як до Склера.

«Треба їй якось розважити – зовсім розкисла. Може, кіно? Чи цирк? Цирк було б оригінальніше».

Донька навіть за характером почала нагадувати слідчого. Ба більше: у неї з'явилися схожі з ним уподобання. Тепер Катя читала лише електронні книги, відмовилася від наручного годинника (навіщо він, коли є мобільний?), цікавилася сучасними гаджетами, а ще перестала користуватися записниками, занотовуючи усе до смартфона. Адже навіщо мати сучасний мінікомп'ютер за великі гроші, а використовувати його лише задля дзвінків та банальних соцмереж?

Легенький вітерець увірвався крізь прочинене вікно та змусив підвести голову. Її вразив цей різкий контраст: зимовий холод у душі й безтурботність вересневого дня. Погода сьогодні виявилася по-літньому сонячною і теплою. Щоправда, синоптики неодноразово попереджали про настання з дня на день справжньої осені. Вона підійшла до вікна й визирнула надвір.

Хтось шарпнув ручку дверей – Власта інстинктивно злякалася, що зараз їй хтось побачить із заплаканим обличчям і в розпачі. Завбачливо замкнені двері захистили від стороннього ока.

Патрульна повернулася до споглядання вулиці. Люди крокували урізнобіч: дехто поспішав, інші прогулювалися; водії кермували автівками у власних справах. І кожен з цих людей мав плани на сьогодні.

Навіть після чиеїсь смерті життя триває.

Хтось помирає, хтось народжується. Хто ти у цьому світі? Ніхто. Один із кількох мільярдів. Помреш – зникнеш. Начеб тебе ніколи не існувало.

Повз убиральню пройшла ватага людей. Голоси знайомі; до Власти долинуло кілька слів,

серед яких вона чітко почула: «Всі зібралися?» та «час їхати». Глипнула на годинник. Отже, на правду час рушати.

Власта втерла сльози, поглянула на себе у дзеркало, оцінюючи, чи може в такому вигляді з'явитися на людях. З люстра на неї дивилося бліде обличчя з почервонілими очима і носом. Світло-карі очі знову по-зрадницьки наповнилися слізьми.

«Ні, так не піде.»

Патрульна відкрутила кран і вкотре вмила прохолодною водою. Знову роздивилася себе у дзеркалі та цього разу суворо наказала заспокоїтися. Вона ж бо поліцейська, не має права розкисати.

Навіть коли стріляють у твого колегу, а вже через годину ти змушений думати про те, як доставити тіло до рідного міста. Тремтячими руками Власта закрутила кран, важко зітхнула й вийшла із вбиральні міськвідділу.

Ще за життя Єгор неодноразово повторював: якщо з ним коли-небудь щось станеться – тіло його кремувати.

– Не хочу гнити під землею і вже тим паче не маю бажання стати кормом комах та хробаків, – пояснював своє рішення слідчий.

Сьогодні вранці Власта виконала його останню волю.

Попрощатися з Єгором зібралося чимало колег: за автобусом ритуальних послуг вервечкою вирушило кілька автівок, за ними – ще один автобус. На поминках у кафе Власта вперше у житті побачила батьків Єгора – літніх чоловіка та жінку, на вигляд обом близько сімдесяти. Батько Єгора виявився імпозантним чоловіком. Крім того, він і досі зберіг військову виправку. Про нього Власта багато чула. Усе життя він пропрацював у силових структурах: спершу військовим, потім перейшов до правоохоронних органів, де заслужив собі славу шанованого слідчого. Ба більше: у зрілому віці отримав освіту кримінального психолога, тож до нього частенько зверталися з проханням скласти психологічний портрет злочинців – цей чоловік рідко помилявся. Кілька разів займав друге та третє місце у всеукраїнських змаганнях зі стрільби серед правоохоронців. Три роки тому він вийшов на пенсію. З його незворушного виразу обличчя важко було зрозуміти, чи страждає він через смерть сина. Стосунки з Єгором ніколи не були теплими.

До нього тулилася струнка літня пані із заплаканим обличчям – мати Єгора. Попри вік вона зберегла надзвичайну жіночність, її чорного кольору костюм виглядав елегантно і водночас стримано, на нігтях Власта помітила акуратний манікюр. Волосся її пофарбоване у яскраво рудий колір. Власта збагнула відразу: саме такий вона мала замолоду. Патрульна мимоволі подумки всміхнулася: Єгор мав достоту таке саме волосся. Тепер вона

зрозуміла, в кого слідчий удався своєю яскравою зовнішністю.

Патрульна вже ступила крок назустріч Єгоровим батькам, маючи на меті познайомитися, як раптом до них підійшла Таня. З Єгором дівчина зустрічалася кілька років, та через його нестерпний характер пара розійшлася понад рік тому. Зовсім недавно вони все ж помирилися й скидалося на те, що цього разу справа цілком могла завершитися весіллям.

Могла.

Таня обійняла за плечі матір Єгора, жінки про щось перемовилися й усі трое посунули до вази з прахом – останні миті з близькою їм людиною. Пізніше, теж за волею Єгора, попіл мали розвіяти за містом.

На обличчі Єгорового батька не здригнувся жоден нерв. Натомість чоловік несподівано повернув голову й пильно подивився на Власту. Патрульна завмерла від подиву й здригнулася, коли зненацька хтось ухопив її за лікоть. Женя Кир'ях. Оперативник багатозначно подивився на неї, відтак кивнув, вітаючись, і простягнув келих із вином.

Власті важко було збагнути, як у кафе могло нагромадитися стільки людей. Усі вдягнені у траурний одяг, вони стиха між собою перемовлялися, зібравшись у маленькі групки й чекаючи, поки з'явиться священник (на його присутності наполягла матір загиблого, сам Єгор ніколи б не згодився). А коли огрядний високий чоловік із довгою сивою бородою у чорній рясі нарешті явився, розмови несподівано припинилися і настав той до болю неприємний момент.

Прощання з людиною назавжди.

Властине хвилювання посилювалося. І не лише тому, що за двадцять хвилин спостерігатиме, як попіл обережно розвіюють над землею, ніби викреслюючи людину з цього світу.

Некомфортною їй видавалася і присутність такої великої кількості людей на поминках Склєра.

Більшість цих людей за життя Єгора ненавиділа.

* * *

Рівне. Середа, 2 вересня 2020 року. 15:30

Кир'ях завершив телефонну розмову, все ще всміхаючись:

– Летять на тиждень до Єгипту! Ось кому зараз по-справжньому добре. Один з наших оперативників – ти його, мабуть, не знаєш, – пояснив, коли Власта спантеличено глипнула на нього. – Узяв дружину, малого сина й усі чкурнули у відпустку. Ось те, що я називаю раціональним використанням тієї дрібки днів, яку нам дають на відпочинок. Правильно, а чого тут сидіти у карантин? Я тобі скажу: він не перший. У нас ще один колега полетів туди, ще у неділю. Войтюк мав відвозити його на вокзал.

– Я не можу збагнути, як справу могли віддати Гусейнову?!

Кир'ях приречено зітхнув: усі спроби відволікти Власту виявилися марними.

– Власто, я розумію твоє обурення, але жодних причин, чому би він не міг розслідувати убивство Єгора, немає, – вкотре терпляче пояснив Женя.

Подумки оперативник усміхнувся: з ким поведешся, від того й наберешся. Раніше характер патрульної був значно спокійніший. Зміни відчувалися, коли вони з Єгором заприятелювали. Завжди роздратований і сердитий Єгор став поміркованішим, Власта натомість – суворішою. Зміни ці, безперечно, були корисними для обох. З Єгором стало простіше спілкуватися, а Власту почали більше поважати: коли ти надто м'який, годі цього чекати.

– Усім відомо, що Гусейнов заздрив йому і ненавидів, – Власта підхопилася зі стільця, й заходилася міряти кроками маленький кабінетик оперативників.

Нині тут перебували лише вони, тож патрульна не гребувала давати вихід емоціям:

– Чому, скажімо, справу віддали не Гочмановському? Він непоганий слідчий.

Власта прибрала з чола неслухняне пасмо світлого фарбованого волосся й почала масажувати скроні, рятуючись од скаженого головного болю, а відтак відчинила вікно і вдихнула свіжого повітря.

Вона витріщалася на вулицю, та водночас нічого не бачила. Перед очима й досі бовванів спогад, як Єгор лежав на асфальті, стікаючи кров'ю й помираючи. Ніби зараз, бачила вона нажахані обличчя довкола і намагання Кир'яха розігнати допитливий натовп. А ще – пригадувала свої спроби підтримати життєдіяльність Єгора до приїзду швидкої.

Чи правильно вона все зробила? Як їй тепер дивитися в очі його батькам?

– Тобі відомо, що на Гусейнова написали заяву? – наче виходячи з трансу, повідомила оперативнику.

Вона досі стояла до нього спиною, розмірковуючи про своє.

– Хто? – обличчя Кир'яха витягнулося від здивування.

Власта стенула плечима:

– Якийсь алкаш. Сидить нині в ІТТ[5 - ІТТ – ізолятор тимчасового тримання. Призначений для тимчасового утримання осіб, затриманих за підозрою у скоєнні злочину.], чекає на обрання запобіжного заходу[6 - Ці заходи застосовуються з метою запобігання можливості заховатися від слідства і суду або ж учинення нових злочинів. До запобіжних заходів належать: застава, домашній арешт, тримання під вартою та ін.]. Мовляв, Гусейнов побоями змусив його зізнатися у крадіжці, а насправді він не винен.

– Не здивуюся, що Гусейнов саме так і чинив. Але ніхто нічого не доведе. Алкоголіки та наркомани – не ті люди, яким суддя віритиме. Було таке двічі, – зізнався Кир'ях, – що на Гусейнова писали заяви, але обидва рази забирали. Сама подумай. Їхні слова проти слова слідчого, що вже багато років працює у поліції. Зрештою, цей алкаш і справді може зводити наклеп. Для того, щоб довести провину Гусейнова, потрібен надійний свідок. Такий, чиїм свідченням можна було б вірити.

– Єгор тільки й чекав, щоб хтось наважився написати заяву на Гусейнова. Тоді б він мав шанси довести, що його слова – не просто підозри. Він би нарешті домігся, щоб цю гниду звільнили. А тепер що виходить? Єгор загинув, а Гусейнов розслідує його смерть, – Власта різко розвернулася й подивилася прямо на Кир'яха.

– Власто, якщо ти переймаєшся, що ставлення Гусейнова до Єгора може якось негативно вплинути на розслідування, то запевняю: я за тим простежу...

Кир'ях не договорив: у коридорі раптом стало галасно. Нерозбірливі слова чулися звідусіль, скидалося на тривогу. Відчинялися, а відтак гучно зачинялися двері, усі кудись бігли.

– Що там таке? – заінтригований Женя вистрибнув із кабінету. У голові промайнуло з тисячу думок. Інтуїція підказувала: трапилося щось серйозне.

За ним знехотя попрямувала Власта. Якусь мить вони здивовано витріщалися на те, що відбувається: усі бігли сходами донизу. За тридцять років роботи у поліції Кир'ях жодного разу не бачив такого ажіотажу.

– Що трапилося? – гукнув він до Кулика – слідчий саме пробігав повз.

Олег Кулик лиш квапливо озирнувся і загадково посміхнувся: спускайтесь – побачите.

Цієї фрази виявилось достатньо, аби Женя та Власта без зайвих запитань приєдналися

до натовпу, що мчав на перший поверх міськвідділу. Спустившись, обое сторопіли, коли побачили, скільки людей зібралося перед виходом зі схиленими долі головами, немов щось роздивлялися на підлозі. Десь далеко з вулиці долинали гучні поліцейські сирени – без сумніву, машин було чимало.

– Негайно криміналістів! – гукнув хтось із натовпу ошелешеним черговим, на вигляд зовсім молодим.

Власта з Кир'яхом нахабно пробралися крізь людей. Мимоволі у Власти вирвався зойк, а оперативник смачно вилаявся, коли вони збагнули, у чому річ. Обое вражено Perezirнулися.

На підлозі лежала чоловіча нога. На ній вони помітили приклеену скотчем цидулку.

Пізніше Власта та Женя довідалися: відрізану кінцівку привіз сюди невідомий. Він зайшов до міськвідділу, несучи на правому плечі щось загорнуте у чорну брудну тканину. Відтак спинився, уважно подивився на чергових, спокійно роздивився решту присутніх. Потім демонстративно розгорнув тканину, показуючи свій несподіваний дарунок. Поки залякли від подиву правоохоронці німо витріщалися на відрізану ногу, чоловік спокійно вийшов і зник у невідомому напрямку.

Його так і не знайшли.

* * *

Рівне. Середа, 2 вересня 2020 року. 19:30

Попри всі намагання зібратися з силами, її думки розбігалися урізнобіч – Власта страшенно картала себе за розгубленість. Патрульна перевела погляд на колег. Ті зосереджено вивчали записку.

Стурбоване обличчя Кир'яха виглядало сірим, уздовж чола зібралися зморшки. Войтюк нервово кусав нижню губу, продумуючи наступні кроки. Завжди усміхнений і готовий пожартувати, цими днями він виглядав насупленим та сумним. Скидалося на те, що він схуд.

Перед ними на столі лежав папірець з нерівними краями, який, очевидячки, вирвали з невеличкого блокнота. Кульковою ручкою з неякісним синім стержнем хтось нашкрывав коротке послання:

«Хочете знати, хто убив Єгора Склєра? Розгадайте підказки».

Кожен із них розмірковував над тим, що сталося, й жоден не знав, як порушити мовчанку. До того ж жоден не знав, що робити з отриманою інформацією.

– Мені лише одне спадає на думку, – врешті озвався Кир'ях. – Цей псих так поспішав, що навіть не потурбувався про ручку, яка би добре писала. Ви можете розібрати, що це за літера? Її майже не видно. Так само, як і цю, – тицьнув пухким пальцем на те, що мало би бути літерою «д».

– Та там і без того зрозуміло, що написано, – сухо відповіла Власта. – «Розгадайте».

– Хтось хоче гратися, – сердито промовив довготелесий Льоша Войтюк, один із нечисленних оперативників, якого Єгор Склєр уважав своїм другом. Наймолодший з усіх чотирьох приятелів: лише кілька днів тому йому виповнилося двадцять вісім.

За результатами графологічної експертизи[7 - Графологічна експертиза – експертиза почерку.], записку написав чоловік. Гострі кути літер свідчили про завзятість, непоступливість та різкий характер автора. Тільки вся ця інформація аж ніяк не допомогла у тому, щоб установити і впіймати особу, яка це послання написала.

Нині для них з'явилося чимало викликів: довідатися, хто написав записку та привіз кінцівку; чию, власне, ногу привезли до міськвідділу й навіщо; яке відношення усе це мало до вбивства Склєра. І, звісно, найголовніше: хто вбив Єгора Склєра.

Перехоплення невідомого, що привіз ногу, відбувалося не лише у місті, а й районі та області загалом. За попередніми даними, до поліції він приїхав краденим стареньким Renault, зайшов до міськвідділу зі складеною навпіл брудною тканиною на плечі, що імітувала мішок, і відразу продемонстрував «дарунок». Усе відбувалося тихо, він не зронив жодного слова, лише якусь мить мовчки дивився на чергових. Відтак спокійно вийшов і зник, залишивши не лише кінцівку, а й авто. Скидалося на те, що невідомий зовсім не переймався тим, що може бути затриманим.

Поліція мала відеозапис його появи у міськвідділі і купу відбитків пальців, знайдених у машині. Водночас жодних доказів того, що вони належать саме цьому чоловіку: у поліцейській базі відповідностей не знайшлося.

– Не думаю, що він не усвідомлював, що потрапить на камери й ми матимемо запис із його зовнішністю, – озвався Войтюк. – А навіть якби й не це, чимало поліцейських бачили його і без проблем би склали фоторобот. Ви коли-небудь зустрічали злочинця, який сам привозить частину трупа до поліції й зовсім не криється?

– Найбільше мене турбує те, що це все якось пов'язане з Єгором. І мене страшенно дратує, що я ніяк не можу збагнути, як саме, – задумливо промовила Власта.

– У мене від усього цього дах зриває, – зізнався Женя, втомлено розтираючи обличчя. У животі гучно забурчало – він не їв од самого ранку.

– Одне ми знаємо точно, – промовила Власта. – Той, хто привіз цю кінцівку, знає, хто і чому вбив Єгора. Або ж він і є вбивцею.

– Або ж це просто божевільний, який вирішив скористатися ситуацією з Єгором, і потролити поліцію, – Кир'ях почухав ретельно поголене підборіддя.

Урешті йому набридло безрезультатно витріщатися на цидулку й він усівся за свій стіл. Зазвичай, розмірковуючи над справами, вони любили заварити кави, проте сьогодні цього бажання не виникло. Кир'ях із жалем кинув погляд на старенький електрочайник і пачку кави, яку лише кілька днів тому приніс Єгор – він був затятим любителем цього напою. Ба більше: відучив їх пити маккаву. Лише якісна арабіка. А його до цього привчила Таня.

«Як там вона?» – Женя збагнув, що так і не висловив дівчині свої співчуття.

– Що відомо про вбитого? – поцікавилася Власта.

– Ні-чо-го, – Льоша виглядав роздратованим. Оперативник вкинув до рота цукерку, нервово розкусив і прожував. Він часто гриз їх, коли чимось переймався. Кабінетом ширився недоречний запах різноманітних льодяників: барбарисових, дюшесових та евкаліптових. – Експертиза встановила, що кінцівку відтяли чимось дуже гострим, найімовірніше, сокирою. Це поки все, що ми маємо, – розвів руками. – Інші частини тіла не знайдено.

– Жах! – не втрималася патрульна, втомлено похитала головою, відтак подивилася на годинник: донька саме мала повернутися додому від репетитора з англійської.

Цього року Катя перейшла до одинадцятого класу й тепер посилено готувалася до ЗНО.

– Ну, в нас немає іншого варіанту, окрім як розплутати цей клубок. Ми мусимо знайти того, хто вбив Єгора, – рішуче заявив Кир'ях.

Двері кабінету несподівано розчинилися, й на порозі з'явився Гусейнов.

* * *

Рівне. Середа, 2 вересня 2020 року. 19:30

Цього дня Таня прокинулася рано. Звично повернула голову праворуч – туди, де колись спав Єгор. Зараз мав би з'явитися Маркіз: коли чув, що обое прокинулися – він потягувався, відтак радісно підбігав, добряче виспаний за ніч на їхніх ногах. Кіт хотів їсти й робив усе, аби це зрозуміли.

Вона не змогла залишити тварину в себе – Маркіз нагадував їй про нареченого. Коли Власта довідалася, що Таня планує віддати кота до притулку, відразу зголосилася забрати. Своїм колегам та друзям Таня не зізналася, що передала кота патрульній. Надто вже їй набридли нашіптування, що дружба між Єгором та Властою не така вже й невинна. Частенько Єгор заходив до патрульної у гості, заприятелював із її донькою. Натхненним бігав містом, вишукуючи для малої подарунків на день народження. Подруги вмовляли Таню вплинути на ці «дивні» стосунки Єгора з людиною, із якою мав чимало спільного: від улюбленої роботи до поглядів на життя.

Сьогодні – вперше за багато років – їй страшенно захотілося курити. Цю шкідливу звичку вона кинула майже десять років тому, і, хоч спершу було важко, потім з цим не виникало жодних проблем. І ось знову.

До того ж вона відчула смак кокаїну, на який свого часу «підсадив» кавалер. Пригадала, як легко і добре ставало після нього. Проблеми зникали й відчувалося блаженство. Вони частенько ним балувалися після вечері у дорогому ресторані. Тоді їй, кухарці з дешевенької забігайлівки, ці вечори у розкішному ресторані зі смачними, гарно оформленими стравами та забезпеченим чоловіком поруч, який не втомлювався сипати компліментами, видавалися раєм. Саме тоді вона зрозуміла, що прагне працювати у такому ж красивому закладі, і навіть більше – самій заснувати подібний. У той час, поряд із коханим багатим чоловіком, їй це здавалося більш ніж реальним. Вона лишила хлопця, з яким саме зустрічалася тоді, і цілковито захопилася новим життям.

А потім довелося повернутися до реальності. Бо, як виявилось, її грошовитий кавалер мав зовсім інші плани на життя. Хто-хто, а Таня у ці плани не входила.

Дівчина залишилася ні з чим. Ба гірше: тепер вона не мала доступу до дорогого наркотику, відтак була змушена перейти на дешевий. Її вигнали з роботи; люди, яких вважала друзями, лишили; натомість з'явилися нові знайомі – переважно наркомани та дрібні злочинці. Одного разу вона заледве уникнула ув'язнення за одну з крадіжок, які вони час від часу влаштовували, аби знайти гроші на нові дози. То була одна з перших справ Єгора, і він би кинув її за ґрати, якби потерпіла не забрала заяву (серед крадіїв виявився її син). Ще за кілька місяців Таня мало не померла від передозування.

Тоді, роздивляючись укріті грибок стіни лікарняної палати, відчуваючи на собі зневагу медперсоналу і навіть острах, пригадуючи своє, хай бідне, проте гідне життя до появи наркотиків, вона вирішила, що більше так не житиме. Реабілітація проходила важко, але поряд були батьки – їхня підтримка зіграла вирішальну роль. Ще за кілька місяців Таня спромоглася знайти роботу кухарки, знову повернувшись до улюбленої справи.

Коли, багато років по тому, доля знову звела її з Єгором, він її не впізнав. На той час вона вже працювала у дорогому ресторані, мала прекрасний квітучий вигляд. Вона б ніколи не нагадала Єгорові, де та за яких обставин вони вперше зустрілися. Тільки несподівано втрутився Адріян Скляр, який звідкись дізнався про її минуле. Таня люто зненавиділа старого за те, що насмілювався посягнути на її так важко здобуте благополуччя. На щастя, Єгор проігнорував батькові вмовляння покинути колишню наркоманку. Він став першою людиною її нового життя, яка довідалася про її минуле і не покинула її. Ба більше: він став першим, кого вона підпустила не лише до свого тіла, а й до душі.

І ось тепер людина, яка мало не зруйнувала її життя кілька років тому, сидить перед нею і ставить запитання.

– Таню, подумайте добре. Можливо, Єгор щось згадував у розмовах? Можливо, хтось йому погрожував? Щось мусило бути, – наполягав сивочолий чоловік в окулярах.

Його маленькі очиці прискіпливо роздивлялися худеньку темноволосу дівчину, яка сиділа перед ним. Сьогодні без макіяжу, з почервонілими від сліз очима та носом. Таня нервово заламувала пальці, уникаючи погляду. Він достеменно не знав, скільки їй років, однак йому було відомо, що вона не набагато молодша від сина. Колись вони з Єгором планували одружитися. Тоді він так і не схвалив вибір сина, а коли ці двоє розійшлися, подумки зрадив. Він ніколи не довіряв цій жінці. А тепер – виявляється, вони помирилися. Адріян Скляр стиснув уста у тоненьку, мов волосина, лінію.

Дівчина тим часом заперечно похитала головою. Як не намагалася, нічого подібного у пам'яті не зринало. Їй страшенно хотілося, щоби непроханий співрозмовник нарешті пішов. Сьогодні їй дозволили взяти відгул, і все, чого бажалося, – повернутися у ліжко й ні про що не думати. Ліжко, яке ще досі зберігало у собі запах і тепло Єгора.

У першій половині дня Таня стійко витримала дзвінки, вислуховуючи співчуття від різних людей. Телефонували навіть колеги Єгора, яких вона майже не знала. Навіть ті, які, як вона вважала, не мають її номерів: зокрема кілька з Луцька, Антон Гусейнов і Тарас Нагай. Після обіду Таня вимкнула мобільний і спробувала заспокоїтися.

Адріян Скляр заявився без дзвінка.

– Ви не сварилися останнім часом?

Таня звела здивований погляд на батька Єгора. Світло відбивалося від скелець його окулярів, однак ворожі й безжальні очі вона бачила чудово. Від цієї людини віяло крижаним холодом.

– До чого це запитання? – у її карих очах умить спалахнула неприхована неприязнь.

Адріян Скляр аж ніяк не збентежився через виклик у поставленому запитанні. Навпаки: своїм прискіпливим спогляданням укотре за зустріч змусив дівчину знітитися. Таня на мить відвела очі, а потім так і не наважилася на новий прямий погляд – дивилася повз нього. Дівчина чекала на відповідь, але так і не отримала її. Натомість укотре переконалася, що Єгорові мало бути дуже несолодко з цією людиною.

«Не дивно, що вони не були близькими», – спало на думку.

– Ми не сварилися, – холодно промовила Таня.

Скляр-старший вичікувально мовчав. Чоловік уважно роздивлявся її обличчя, не оминаючи жоден міліметр. Таня ж тим часом затялася розпізнати у ньому бодай щось, що нагадало б Єгора. Якась риса у характері, якась схожість в обличчі, жестах чи міміці.

Марно.

Навіть зовнішність у двох чоловіків виявилася різною: Єгор був рудим й сірооким, а чоловік перед нею, – колись безумовно брюнет, – із чорними, мов непроглядна темрява, очима.

І знову холод пройшов у неї поза спиною. Запанувала незручна для неї мовчанка. Таню продовжували безцеремонно роздивлятися. Кам'яне обличчя колишнього слідчого жодного разу не здригнулося, його зміїні очі не кліпали. Зрештою, у кутику рота її співрозмовника з'явилася презирлива посмішка. Поряд із цим чоловіком ставало дедалі більше незатишно.

«Не хотілося б потрапити до нього на допит за офіційних обставин. Щастя, що він уже на пенсії.»

– Були якісь підозрілі дзвінки? Можливо, вам здавалося, що Єгор щось приховує від вас? Тетяно, мені необхідна будь-яка інформація, яка б, на ваш погляд, могла пролити світло на те, хто міг бажати йому смерті. Будь-що, що якимось відрізняло ваш плин життя від звичного. Розумієте мене? – він говорив спокійно, але настирливо.

Зрештою Таня зраділа цим запитанням. Краще вони, аніж терпіти мовчанку, а головне – незручну тишу.

– Дзвінків не пригадую. І що, на ваш погляд, мав приховувати від мене Єгор?

«Будь-що, що якось відрізняло ваш плин життя від звичного, – замислилася Таня. – Було. Таке однозначно було. Але тобі, старий шкарбан, я цього не розповідатиму».

– Скажімо, проблеми на службі, – підказав Адріян Скляр. – Можливо, мій син вам щось розповідав про якісь розслідування?

– Єгор ніколи не ділився зі мною робочими питаннями. Він узагалі всі проблеми тримав у собі. Мучився з ними сам, замість того, щоб ділитися ними із близькими. Не знаєте, часом, хто привчив його до цього?

– Чоловік не повинен нікого обтяжувати своїми проблемами. Тим паче жінку, – сухо промовив колишній слідчий. – На те він і чоловік.

– Навіщо ж тоді питаєте, чи він чимось зі мною ділився? – уїдливо поцікавилася Таня.

Адріян Скляр важко зітхнув, а відтак пояснив, мов малій нерозумній дитині:

– Мій син завжди був занадто м'якотілим. Путнього чоловіка з нього так і не вийшло.

* * *

Рівне. Середа, 2 вересня 2020 року. 19:45

– Власто, а що ви тут робите? – Гусейнов неспішно всівся, відтак звів на неї глузливий погляд.

Не очікуючи цього запитання, патрульна витріщилася на слідчого: тон його насторожував.

– Ви маєте щось проти моєї присутності? – видобула з себе Власта.

– Ну, що ви, проти вас я абсолютно нічого не маю, – повільно почав Антон Гусейнов. – Але ви не маєте права брати участь у розслідуванні, – він зручніше вмонтився; крісло під його вагою неприємно заскрипіло. – Ви ж тут для цього, чи не так? Думаю, вам уже встигли розповісти чимало зайвого, так? – у голосі з'явилися нотки невдоволення – Гусейнов перевів погляд на обох оперативників.

Запанувала ніякова мовчанка. Трое приятелів презирнулися, кожен намагався досягнути несподіваний поворот подій. Власті не дозволено брати участь у розслідуванні? Теоретично, звісно, так. У неї зовсім інші повноваження в поліції. Але ж... Гусейнов

прекрасно знає, що вони з Єгором приятелювали й Власта неодноразово допомагала не лише порадами, а й активними діями. Так само як і вони чимало допомагали їй зі свого боку. А тепер, коли Єгора вбили, як можна заборонити їй проводити розслідування разом із ними?

Гусейнов підвівся, налив у чайник води й заходився готувати каву.

— Хтось складе мені компанію? — увічливо поцікавився. — Можливо, ви, Власто? Це смачна кава, витончена. Її приніс Єгор.

Власта заперечно похитала головою. Згадка про Єгора боляче вколола, до горла підкотився клубок — вона б і ковтка цієї кави не спромоглася зробити.

Поки Гусейнов, мов король, не поспішаючи, готував собі каву, Войтюк з огидою роздивлявся слідчого. За останні кілька місяців Гусейнов добряче погладшав. Розлучившись багато років тому, цей чоловік так і не навчився дбати про себе самотійно. Як наслідок — його одяг завжди виглядав прим'ятим та неохайним; каштанове волосся, де-не-де посріблене сивиною, милося рідко, а на плечах частенько можна було побачити лупу. Гусейнов багато курих і за день випивав до десяти горняток кави, що не могло не вплинути на стан зубів. До того ж від нього часто смерділо потом та дешевими цигарками.

Він та Єгор — дві різні протилежності. Як у зовнішньому вигляді (Єгор ще той чистоплюй), так і у веденні справ. Якщо Єгора недолюбливали за різкий характер та суворість, то Антона — через його ліню та халатність. А ще його вважали заздрісником. Не дивно, що Власта обурилася, довідавшись, кому доручили головувати над розслідуванням.

Усі чудово знали, що Гусейнов сам попиклувався, аби справу доручили саме йому. Вдале її розкриття (а вона вже встигла набути чималого розголосу) обіцяло золоті гори й довгоочікуване просування по службі.

Кабінетом ширився запашний аромат Єгорової кави. Гусейнов не без задоволення сьорбнув, глузливо роздивляючись кожного. Його розповніле обличчя так і світилося щастям та усвідомленням того, що життя вдалося.

* * *

Рівне. Середа, 2 вересня 2020 року. 21:38

Власта відімкнула двері й переступила поріг, одночасно намагаючись вимикач — темно, хоч в око стрель. Лише тоненька лінія світла навколо дверей доньчиної кімнати свідчила про те,

що вдома вона не одна.

Патрульна зазирнула до дитячої й переконалася, що припущення правильні: Катя не зустріла її на порозі, адже знову слухає у навушниках музику. Єдиний, хто відчув її повернення, – Маркіз, однак він ніколи не вважав за потрібне її зустрічати. Кіт байдуже подивився на неї й повернувся до сну. Саме у кімнаті Каті розмістили хатинку, яку Єгор придбав, щойно у нього з'явився кіт. Перші дні свого перебування тут Маркіз не лишав домівку, зроблену у вигляді вігваму, старанно уникаючи будь-кого. Це вперше Власта бачила його не в хатинці, а на ліжку доньки. Зважаючи на те, як Катя переймалася за улюбленця Єгора, Власта зовсім не здивувалася. Мала носилася з ним, мов з дитиною. Не тому, що вважала його милим красивим створінням.

Це – кіт Єгора. І тим все сказано.

Можливо, у Маркіза скоро з'явиться апетит? Із вгодованого kota він знову перетворювався на худого та нещасного. Таким, яким свого часу Єгор забрав його до себе, після того, як від нього відмовилися власники.

Власта підійшла ззаду й обійняла доньку за плечі.

– Мам! Не роби так більше! У мене мало серце з грудей не вистрибнуло! – обурилася мала, розвернувши стілець на колесиках і дістаючи з правого вуха безпроводний навушник.

– А скільки я тебе просила не вмикати музику на повну гучність? – усміхнулася патрульна. – Шкідливо для вух, пам'ятаєш?

– Мам, я вже доросла. Припини мене вчити.

Катя дістала з лівого вуха навушник і склала обидва на столі. Нещодавно Артем подарував їй новіші з мікрофоном, проте дівчинка вперто користувалася саме цими. Їх їй презентував Єгор на минулий день народження. Інколи Власті здавалося, що ставлення доньки до Артема змінилося, проте щоразу, коли запитувала прямо, отримувала ухильну відповідь.

– Ти була з Артемом? – донька вичікувально глянула на матір своїми великими сірими очима. Щоразу дивлячись у них, Власта згадувала колишнього чоловіка – зовнішністю Катя дуже подібна на батька.

Донька виглядала змученою, під очима вже який день не сходили синці – Власта підозрювала, що дівчинка погано спить. Та хіба ж вона зізнається? На столі Власта зауважила розкидані зошити та підручники.

«І що в цієї дитини на думці?»

– Ні, я була на роботі. Склади все акуратно на столі, будь ласка... Ти вже вечеряла?

– А коли я на тебе чекала? – звела мала ображений погляд. Не тому, що Власта, як завжди, повернулася пізно зі служби – до цього вже звикла. Чим старшою вона ставала, тим більше її дратувало, що матір постійно вчить, як треба робити.

– Катю, не ображайся, що я пізно, – Власта сіла на ліжко, погладила кота. – Розслідування проходить непросто.

– Щось дізналися? – Катя пересіла ближче до матері.

– Ти знаєш, все глухо. Жодних зачіпок, – повела плечима.

Ще раніше Власта вирішила не вдаватися у подробиці. Не розповідати ж дитині про частину трупа, яку сьогодні доставили до міськвідділу.

– Єгор би щось знайшов. Неодмінно. Якби то він брався за справу. Він був крутий.

– Знаю, сонце, – Власта обійняла доньку за плечі. – Він крутий.

Обійнявшись, вони посиділи мовчки кілька хвилин, кожна думаючи про своє.

– Може, сходимо у цирк? Бачила рекламу – скоро до міста приїжджає.

– Мам, я тобі казала, я не ходитиму до цирку, у якому використовують тварин. Інша річ – ті, де самі люди виконують усі трюки, як «Цирк дю Солей»[8 - «Цирк дю Солей» («Цирк Сонця») – відомий на увесь світ цирк, заснований у 1984 році у Канаді; не використовує у своїх виступах тварин.]. Ось це – я розумію. Ось це – цирк.

– Вони ніколи не приїдуть до Рівного, – мовила Власта, водночас думаючи про те, що ставлення до цирку – ще одна річ, яку Катя перейняла від Єгора.

«Не думала я, що він настільки вплине на її життя».

– Зате у нашому місті є трупа, яка вирішила їх наслідувати, – у них круті номери й вони не використовують тварин. Здається, вони назвалися «Соломон» чи щось таке. Колись вони неодмінно прославляться на увесь світ.

– До них можна приходити на виступ?

– Вони влаштовують вуличні виступи, коли їм заманеться. Треба потрапити.

– Чесно кажучи, не надто уявляю цирк без тварин.

– У тебе застаріле мислення, мам.

– Ну, гаразд, якось сходимо, – примирливо сказала. – Ти не хочеш приглушити світло? – Катя «завелася» і Власта розсудливо вирішила змінити тему. – У тебе всі лампи горять. Не занадто яскраво? Особливо для пори, коли час лягати?

Катя насупилася, тож Власта й тут вирішила не наполягати. Зрештою, яскраве світло – ще одна звичка Єгора. Коли він відчував брак світла, очі й голова починали боліти, він гірше бачив.

– Ви знову посварилися з Артемом?

– Ні, – здивувалася Власта доньчиним здогадам. – Чому ти так вирішила?

– Ви часто сваритеся. Не хочеш розповісти, що між вами відбувається?

– Катю, у нас все добре. Справді, – й, аби чимшвидше змінити тему, Власта мовила: – Нам потрібно нарешті прикріпити москітну сітку на твоє вікно, – кивнула у бік відчиненого вікна.

– Ми могли б залишити стару, – байдуже зауважила донька.

– Ту, яку подер Маркіз, коли ганявся за метеликом, що невідомо звідки тут узявся? – Власта промовила це з роздратуванням, однак одразу змусила себе заспокоїтися й усміхнутися.

«Тільки чергової суперечки з Катєю мені не вистачало.»

Патрульна прибрала з доньчиного чола неслухняне світле пасмо. На мить відволіклася, замислившись про те, якою стала її дитина. Катя щосили намагалася виглядати по-дорослому: щоранку старанно наносила макіяж, часто змінювала одяг, обмінюючись із подружками спідницями, футболками абощо, продумувала прикраси до створеного образу, проте обличчя її й досі було дитячим. Власта усміхнулася, милуючись мал?ю.

– Ну, гаразд, – зітхнула патрульна. – Піду, перекушу. Складеш компанію? – Власта підвелася.

– Ні, мам, не хочеться. Я не голодна.

– Ти взагалі щось їла?

Катя кивнула, вкладаючи навушники назад до вух і вмикаючи музику. Ця поза мала своє значення: «Я в танку»[9 - "«Я в танку» – вислів, що означає «Мене ні для кого нема».]

Нею часто послуговувався і Єгор.

Власта залишила доньку й подалася на кухню. Запитання Каті про їхні стосунки з Артемом спантеличило. А й справді: що поміж ними зараз? Без сумнівів, зовсім не те, що від самого початку. І чи взагалі щось було спочатку?

Ось питання, яке турбувало її останнім часом.

* * *

Рівне. Середа, 2 вересня 2020 року. 22:11

Невисокий худорлявий чоловік засвітив єдину лампу. Точніше, то була єдина у люстрі лампочка, що давала світло. За кращих часів працювали усі п'ять. Чолов'яга без брів та вий усівся на скрипучий диван, прихопивши зі столу клаптик паперу. Для зручності підклав під нього старий журнал. Довгими брудними нігтями підхопив з дивана тоненький стержень від кулькової ручки й замислився над новим посланням.

Із відчиненого балкона повіяло осінньою прохолодою, однак чоловік у самому лише спідньому навіть вусом не повів. Він звик до будь-якої погоди. Вікна в орендованому ним помешканні не зачинялися ні влітку, ні взимку.

Так він просидів добру годину, пишучи й закреслюючи численні слова на зім'ятому папірці. Кілька разів змінив стержні – усі до одного заледве шкрябали.

«Цікаво, чи розгадали вони перше послання? Чи збагнули, що це своєрідна підказка?»

Він подумав про те, який нахабний і водночас ідеальний план він має честь утілити в життя. А ще про те, що це відповідь не лише за себе, а й за багатьох інших, хто колись постраждав так само як і він.

Його банькаті очі, не кліпаючи, витріщалися на списаний клаптик. Він завмер, усвідомивши, що врешті склав у голові бажаний текст. Кістлява рука зависла над папірцем, а вже за кілька секунд швидко почала шкрябати новий, остаточний варіант. Відтак кілька разів перечитав написане, закреслив одне зі слів, замінив на нове. Знову перечитав і тепер лишився задоволеним – посміхнувся своєму новому творінню.

Його сухі, незвичкі до посмішок губи потріскалися до крові. Він облизав їх, відчув солоний металевий присмак, та аж ніяк не звернув на нього уваги.

Тепер лишилося придумати, як доставити записку до поліції.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 07:31

Льоша Войтук по-хлоп'ячому всміхнувся повідомленню у вайбері. То дружина: не встигнув він лишити домівку – скинула фото доньки, яка кумедно вправляється зі сніданком.

Молодий оперативник відправив картинку LOL[10 - LOL – англomовна абревіатура, що використовується в соцмережах для позначення сміху. З англ. laugh out loud – голосно сміятися або lots of laughs – багато сміху.], ще ширше всміхнувся й уклав телефон до кишені штанів. Усі проблеми вмить відходили на задній план, коли думав про доньку.

Войтук пропустив сусідку, яка саме заходила до під'їзду, й вискочив на вулицю. Кинув погляд на будівництво багатоповерхівки, що велося поряд. Роботи проводилися і вночі, частенько не даючи змоги добре відіспатися. Зараз там гучно перемовлялися кілька чоловіків у вимашчених цементом робах. Хай як його дратувала ситуація, сам будинок, зображення якого він бачив на плані будівництва, страшенно подобався. Інколи він переймався, чи не поспішили вони взяти у кредит гроші на банальне однокімнатне помешкання у занедбаній радянській будівлі. Проте на цьому наполягала Таня – надто вже хотілося мати власну домівку, де господинею буде лише вона. Їхнє подружнє життя починалося у квартирі батьків Тані, потім вони орендували житло, а після її численних умовлянь нещодавно придбали своє.

Батьки не схвалили рішення молодої пари, навіть зараз будь-яка згадка про кредит могла викликати суперечку між двома поколіннями. Спершу Льоша переймався, проте Таня резонно нагадала, що це не перша розбіжність у поглядах. Войтук більш-менш заспокоївся.

Багато років тому їхні батьки були проти раннього одруження своїх дітей, тим паче, що Тані на той час виповнилося лише вісімнадцять. Найбільше претензій було до Льоші. Його батько вимагав, щоби той спершу закінчив юридичний, знайшов гарну роботу і лиш опісля створював сім'ю. Знаючи впертість власних батьків, Льоша вирішив удатися до хитрощів. Йому не вартувало особливих зусиль умовити майбутню дружину на авантюру. Пара слухняно погодилася із вмовляннями зачекати, проте за пів року оголосили, що чекають дитину. А позаяк живіт уже встигнув трішки вирости, то батьки самі наполягли на якнайшвидшому весіллі.

Попри побоювання старших, що надто ранні стосунки можуть виявитися нетривкими,

шлюб Льоші й Тані досі залишався міцним. За всі роки у них не виникло серйозних суперечностей. Єдине, у чому не помилилися батьки молодого подружжя, – що ті неодмінно матимуть фінансові складнощі, особливо після народження дитини.

Пізніше ще одним шоком для батьків Войтюка стала його відмова від перспективної кар'єри юриста (хресний Тані працював у суді й міг тому посприяти). Натомість Льоша надумав податися у поліцейські. На той час він уже був одруженим самостійним чоловіком, тож цього разу йому майже не суперечили. Таня підтримала його, а для Льоші це було набагато важливішим за схвалення батьків. Ось уже шість років він працював у правоохоронних органах.

На вайбер надійшло нове фото доньки. Льоша всміхнувся, проте цього разу не відписав. Вересневі ранки стали несподівано швидко холодними, тож він поспішав до автівки – старенької Lada, яка колись належала батькові. Той подарував її на весілля, ще вісім років тому.

Оперативник привітався із сусідом, перекинувся кількома словами з приятелем із сусіднього будинку й знову пришвидшився: автівку вчора довелося припаркувати доволі далеченько від під'їзду. А все тому, що останнім часом машин побільшало, а путньої автостоянки біля старого панельного будинку у радянські часи не передбачили.

Він так і крокував – швидко й на позір безтурботно, аж поки у полі зору не з'явилася машина. Точніше, її прочинений багажник. Льоша вкляк, намагаючись збагнути, чи міг минулого вечора забути зачинити його. Та проблема ховалася у тому, що ось уже кілька днів він навіть не користувався ним.

Оперативник уважно роззирнувся, але не помітив нікого підозрілого. Лише школярі, що прямують до школи, молоді батьки, які ведуть крихітних дітей до дитсадка, та численні перехожі, які, як і він, ідуть на роботу чи навчання. Тиха спокійна вулиця.

Все, як і щоранку.

Льоша наказав собі заспокоїтися, утім про всяк випадок відкрив кобуру, перевіряючи швидкодоступність зброї. Повільно підійшов до машини.

Знов уважно роздивився, привітався зі стареньким сусідом, що важко перевалювався з ноги на ногу при ходьбі, рухаючись у напрямку запинки.

Обережно простягнув руку й різко відчинив багажник.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 07:36

Йому часто казали, що він страшенно блідий. Неодноразово радили перевіритися у лікаря. Він лише байдуже стенав плечима. Нетактовні знайомі прискіпливо роздивлялися його зовнішність, тому він обмежив коло свого спілкування. З часом кількість тих, з ким він був готовий спілкуватися, скоротилася до нуля. Це його аж ніяк не бентежило. Навпаки.

Чоловік мовчки роздивлявся поліцейського, який стовбичив перед своєю автівкою та стурбовано витріщався на прочинений багажник – наслідок банального пранку, метою якого було поки що просто налякати. І хоч дивився він на Войтюка, його внутрішній голос щоразу прокручував думку про те, що сімейство Склярів мусить збагнути, що вони не всесильні. І, тим паче не такі вже й тямущі слідчі, якими себе вважають.

Зрештою, як і їхні друзі.

Високе старе дерево бездоганно приховувало невідомого від допитливих очей. Він підвів банькаті очі у небо, мружачись від сонця, що все більше пригрівало. Скидалося на те, що попри прохолодний ранок, день обіцяє погідність.

Сонце він недолюблював.

Байдуже роздивився перехожих, які проминули його зовсім недалеко. Відтак розвернувся й рішуче попрямував геть. Його похилі плечі у чорній зношеній куртці зі шкірозамінника швидко віддалялися й зрештою зникли, коли чоловік нарешті завернув за ріг, оминувши шлагбаум.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 07:53

Перед міськвідділом, як завжди зранку, було велелюдно. Територія поволі заповнювалася службовими автівками. Хтось із поліцейських – у формі чи ж у штатському – саме приїхав на службу, а хтось збирався додому після нічної зміни.

Олексій Войтюк зупинив свою стареньку Lada поряд із Toyota Prius. Утомленим поглядом молодий оперативник провів двох патрульних, що саме вийшли з машини, тримаючи за лікті п'яну жінку. Затримана вигукувала нерозбірливу лайку, щосили пручалася й навіть кілька разів спробувала копнути дебелого копа – того, що крокував праворуч.

Войтюк переглянув надіслану дружиною світлину доньки, силувано всміхнувся. Думки про сім'ю заспокоювали – щоразу, рятуючись од негативу, що часто спіткав на службі, він переглядав фотографії або ж читав переписку із Танею. Такий підхід рятував завжди.

Окрім сьогоднішнього ранку.

Мало йому прикрого інциденту із багажником, то ще й батько Єгора телефонував кілька хвилин тому – призначив зустріч.

«Навіщо цьому старигану знадобилося балакати зі мною?»

Льоші відразу стало цікаво, чи телефонував Скляр-старший до Кир'яха чи когось іще зі служби.

«Що, Льоша, карма? – глузливо запитав самого себе. – Так швидко почала діяти?»

Льоша не вважав себе настільки старим та побитим життям, щоб сумніватися у тому, чи відкривав учора багажник. Він його точно не чіпав. Якби то була спроба пограбування – неодмінно викрали б новий набір інструментів, який Войтюку недавно подарували на день народження. Той вартував чималеньких коштів.

Якщо не заради наживи, то навіщо комусь було лізти туди?

Хіба невідомі просто не встигли здійснити крадіжку. Хтось сполохав?

«Що ж, цілком може бути.»

Заходячи до міськвідділу, Льоша мимоволі озирнувся й уважно роздивився. Йому здалося, що він відчув на собі чийсь ворожий погляд.

Холодний ворожий погляд на своїй, коротко стриженій потилиці.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 08:31

– Ти зможеш сьогодні завезти мене на службу? – Власта поклала посуд до мийки, переклала мобільний з лівої руки у праву, відтак квапливо вигнала з кухні кота, який, скориставшись її неухважністю, застрибнув на обідній стіл.

Патрульна скривилася, відразу пошкодувавши про власну різкість. Відколи Маркіза забрали сюди, певно, це вперше він прийшов до неї на кухню. Раніше кіт належав сусідам Єгора. Скляр забрав тварину до себе, коли господарі покинули її, переїхавши до іншого міста. Тепер Власта – його нова власниця, вже третя. Отже, Маркіза полишали двічі.

«І як поясниш тварині, що Єгор би ніколи не залишив її навмисне?»

По той бік слухавки чулися чоловічі голоси, хтось голосно розсміявся й гукнув Артема.

– Не знаю, сонце. Поки нічого не можу сказати, – мовив бойфренд, відтак відповів комусь:
– Зараз, зачекай.

Власта закусила нижню губу: останнім часом вона все рідше бачила Артема. Робота забиравала увесь його час. У слухавці додалися голоси – отже, вже в офісі. Артем мав будівельну фірму. Рік тому йому вдалося підписати кілька вигідних контрактів з поляками й, щоби не втратити шансу розкрутити фірму на міжнародному рівні, доводилося чимало працювати. Вони обговорили, коли зможуть побачитися, відтак попрощалися, побажавши одне одному гарного дня.

Трохи поміркувавши, Власта знову зателефонувала. Цього разу потрібна їй людина не відповіла. Патрульна дослухала гудки до завершення й замислилась, чи не повторити спробу.

«Побачить, що я телефонувала – передзвонить», – заспокоїла себе.

Без ентузіазму Власта кинула погляд на посуд, що залишився після сніданку. Сьогодні Катина черга його мити, проте донька запізнювалася до школи.

– А нехай тобі! – вилаялася, виявивши, що закінчилися екопакети для сміття (донька суворо заборонила купувати звичайні).

«Не життя, а малина! – Власта відчула, що починає серйозно дратуватися. – Ну, гаразд, зі сміттям потім розберуся.»

Вона керувалася правилом: життя у бруді проблемам не зарадить. Власта страшенно не любила неохайну кухню. Вже за кілька хвилин посуд був вимитий та висушений, а ще за двадцять і сама кухня сяяла так, немов уранці сюди ніхто не заходив. Тим паче роздратований підліток, який запізнювався до школи. Незібраність та дратівливість не були властивими доньці, проте дівчинка все ще страшенно переймалася через смерть Єгора.

Минуло кілька років, відколи Власта розлучилася, перед тим проживши у шлюбі цілих

тринадцять. А віднедавна Властине особисте життя налагодилося: вона зустріла Артема. Саме донька примудрилася їх познайомити. Патрульна багато часу проводила на службі – кожна зміна тривала по дванадцять годин, не враховуючи часу на добирання туди-назад, часу на шикування, проходження медогляду та отримання й здавання зброї. І це, якщо не брати до уваги затяжні виклики, які могли суттєво подовжити зміну, а також численні збори. Катя дочасно стала самостійною: дівчинка готувала, прибирала і навчалася без сторонньої допомоги. Втім, вона все ще залишалася дитиною.

Події, що трапилися у Львові, вибили з колії й Власту. Цими днями їй вартувало чималих зусиль змусити себе робити бодай щось. Усі думки займало бажання знайти того, хто хотів смерті Єгору. Її страшенно переймало, що Гусейнов заборонив їй брати участь у розслідуванні.

На початку десятої Власта із задоволенням виявила, що встигає на йогу. Ще кілька років тому вона би ніколи не повірила, що так любитиме повільні розмірені тренування. Це в той час як улюбленими іграми завжди був активний баскетбол, навіть футбол. Йога допомагала заспокоїтися після важких змін або ж морально підготуватися до наступних. Попереду на неї чекали дві нічні зміни, а також розслідування справи Єгора. Попри заборону Гусейнова, Кир'ях та Войтюк обіцяли тримати її в курсі справи. Та й сама вона не мала наміру пливти за течією.

Збадьорившись планами, Власта почимчикувала до кімнати – збиратися. Краєм вуха почула кроки на сходовому майданчику. Як завжди в цей час, відчинилися двері сусідньої квартири, й голова сімейства – хлопець років двадцяти п'яти – побіг сходами донизу. За кілька хвилин його дружина поведе сина до дитсадка. Все знову затихло, проте ненадовго. Тепер Власта почула, як згори збігала такса, гавканням підганяючи господаря.

Ця вранішня пора ніколи не була спокійною: хтось прямував на роботу, хтось на навчання. Рівне поки залишалось у жовтій карантинній зоні, тож плин життя практично не змінився. А якщо говорити відверто, то ніхто особливо не дотримувався карантинних обмежень.

Власта завмерла: скидалося на те, що хтось постукав у двері. Здалося? Чи знову сусідський малюк не втримався від того, щоб не зачепити її помешкання? Поки матір зачиняла двері, той частенько бешкетував.

Стукіт повторився. Націлений, упевнений і вимогливий. Отже, не випадковий.

Власта здивувалася неочікуваному гостеві. Патрульна завмерла, дослухаючись. Усе повторилося знову, лише цього разу гучніше й ще більш вимогливо. Так, ніби хтось уперто наполягав, що йому зобов'язані відчинити.

Власта здивувалася, коли всередині все стислося від напруги, а поза спиною пробіг неприємний холодок. Страх? Чого б це? Чому вона раптом злякалася якогось непроханого

гостя?

Зрештою, мусила визнати, що страшенно зраділа, коли стукіт припинився. Власта зачекала ще трохи: за дверима – лише тиша. Навшпиньках підійшла до дверей і дослухалася.

Жодного шереху.

Власта зітхнула з полегшенням, плечі її розслабилися й вона навіть слабко посміхнулася. Лише в думках зринало претензійне запитання: а чому ти, власне, так злякалася? Якби Власта могла побачити себе збоку, то ще більше б здивувалася: її обличчя побіліло як молоко.

Коли патрульна вже розверталася від дверей, гучний неприємний стукіт укотре змусив підскочити від несподіванки. Розсердившись передовсім на себе, – за малодушність, – Власта швидко двічі повернула ключ і розчахнула двері.

Від подиву в неї мало не відпала щелепа.

Перед нею стояв блідий капловухий молодик із банькатими очима. До болю схожий на того, що зовсім недавно приніс до міськвідділу відтату ногу. Він мовчки витріщався своїми порожніми очима. Мимоволі у Власти зринуло питання: він її взагалі бачить? Однак чоловік дивився саме на неї. Відтак мовчки простягнув папірець, що тримав своїми кістлявими пальцями, і майже силоміць уклав її у руку.

Не вагаючись, Власта потягнула його за правицю, яка передавала послання, різко заламавши її йому за спину. Чоловік на диво не зронив жодного звуку, хоч вона чудово знала: цей прийом болючий.

«Чому він прийшов так відкрито? На що розраховував?»

Власта зненацька відчувала страшну лютю і ненависть до цього невідомого, уся втома і переживання налягли з новими силами. Патрульна притисла німого молодика до стіни, все більше заламуючи руку. Вперше в житті вона зненавиділа устав: патрульним не дозволялося у позаслужбовий час мати ні кайданок, ні зброї. Тож, щоби не впустити підозрюваного, їй не лишалося нічого, окрім як оглушити його. І саме тоді, коли вона мала намір «відключити» його, вгативши обличчям об стіну, патрульна на щось наступила п'ятою й частково втратила рівновагу.

Власта не втрималася й скрикнула, побачивши посинілу знекровлену чоловічу руку, що валялася в її передпокої. Розгубившись, патрульна мимоволі послабила хватку, а вже за мить відчувала поштовх. Настільки сильний, що відкинув її до протилежної стіни. Велике дзеркало, об яке вона боляче вдарилася, загрозливо задрожало, а підозрюваний кинувся

навітьоки.

Коли патрульна вилетіла за ним на вулицю, то зрозуміла, що той уже безслідно зник.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 09:50

– Тобто? Ти хочеш сказати, що це не він приніс руку? – вкотре перепитав Войтюк.

– Льошо, скільки можна повторювати? Не він!

Власта знервовано ходила кімнатою, час від часу кидаючи погляд на криміналістів, які безцеремонно окупували помешкання й вивчали кожен його сантиметр. А надто саму кінцівку, що хтозна-звідки тут опинилася.

– Господи, добре, що Катя всього цього не бачить! – Власта притлумила нудоту, що вкотре підступила до горла.

– Думаю, нам варто залишити їх у твоєму помешканні, – кивнув Кир'ях на експертів, від яких тхнуло міцним запахом цигарок; Жені раптом шалено захотілося курити. Оперативник змусив себе відмовитися від цього задоволення. Натомість знову прийнявся і цього разу розпізнав ще один запах: ледь уловимий аромат цукерок. Звісно, ними бавилася не Власта. Катя – ось хто справжній любитель солодкого з-поміж усіх його знайомих. – Ми можемо ненавмисне затоптати важливі сліди. Можна випити кави десь неподалік?

– Женю, до мене у квартиру ніхто не заходив. Які сліди? Він стояв на порозі, вклав мені у руку папірець, а я його відразу спробувала затримати.

– Але ж ця рука якось опинилася у твоїй квартирі, – заперечив Женя. – Як інакше вона могла сюди потрапити, якщо нікого чужого тут не було?

– Власто, можливо, до тебе ще вранці хтось приходив? Ну, не знаю, листоноша, скажімо. Чи просто сусід? Чи майстер якийсь?

– І я не помітила, як мені на поріг поклали людську кінцівку? Льошо, нікого тут не було. Окрім мене та Каті. Навіть Артем уже кілька днів не приходив.

– Ну, Власто, так не буває, – заявив Кир'ях. – Хтось мусив принести цю руку. Не з повітря ж вона з'явилася. Можливо, ти не помітила, як він її підкинув? Може, він заздалегідь

поклав її на порозі, потім подзвонив у двері, а ти від шоку, що він заявився до тебе додому, не зауважила? Власто, вона вже лежала на порозі і, поки ви боролися, він непомітно штовхнув її ногою тобі у помешкання. Ось і все, – розвів руками. – Власне, це єдине логічне пояснення. Ти у цій ситуації справді могла не помітити. Існує чимало дуже вправних людей. Знаєш, скільки я таких зустрічав за тридцять років служби? Такі люди здатні поцупити будь-що у будь-кого просто з-під носа. Чому не можна так само щось підкинути?

Власта замислилася: чи могла вона так схвилюватися, що не помітила, як незнайомиць підкинув руку? Якщо все так, як каже Женя, то виходить, вона стала жертвою добре продуманого плану. Вдруге цей чоловік приніс частину трупа поліції, а потім, скориставшись розгубленістю, втік. Урешті він не міг не розуміти, що його знають в обличчя і спробують впіймати. Отже, фокус з рукою – добре продуманий хід?

Усе більше деталей вранішнього інциденту поставало перед очима. Вона згадала, як одразу її налякав цей настирливий, нетактовний стукіт. Як підійшла до дверей і дослухалася. У цей час кінцівки, без сумнівів, на підлозі її передпокою не було. Стукіт повторився, і вона, роздратована наглістю непроханого гостя та власною боягузливістю, відчинила двері. А що тоді? Тоді всі думки вмиль випарувалися. Окрім однієї: перед нею саме той, хто щось знає про вбивство Єгора. Чи дивилася вона собі під ноги? Звісно, ні.

Пояснення Кир'яха видавалося все більше логічним. До того ж воно її заспокоювало. Ця рука більше ніяк не могла потрапити до її помешкання. Власта знову скося зирнула на посинілу огидну кінцівку – її саме пакували до прозорого пластикового пакета. Бордова кров зсохлася у місці відрізу. Вона не сумнівалася: від тіла її відчикрижили тією ж гострою сокирою, що і ногу. Кому належали ці кінцівки?

«От, дурепа! Власто, невже ти справді могла подумати, що вбивця заявиться до поліцейської додому без жодного плану з порятунку? Власто, ти мусила бути уважнішою! Ти мусила відразу збагнути, що для тебе підготували пастку! От, дурепа! Власто, як ти могла не помітити людської кінцівки, що лежала на твоєму порозі?»

Патрульна звела погляд на Кир'яха. Той досі стояв перед нею, чекаючи її відповіді. Як завжди, спокійний і розважливий. Мабуть, найбільш розважливий з усіх поліцейських, яких вона будь-коли зустрічала. Що то – досвід!

Власта зітхнула, відтак не втрималася – кинулася Кир'яху в обійми й розревілася.

– Ну, все-все, припини, – по-батьківському спробував заспокоїти її Женя. – Хлопці, – звернувся до криміналістів, які з роззявленими ротами витріщилися на них, – продовжуйте працювати. Що, ніколи не бачили жіночої істерики?

Сльози котилися обличчям, потроху надаючи Власті полегшення. Кир'ях з Войтюком

утомлено презирнулися.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 10:00

– Ти добре мене зрозумів? – уточнив Адріян Скляр, зупинивши погляд на крихітній вазочці з квітами, що раз на кілька днів розносив по номерах готельний персонал, аби створити красу та домашній затишок. Троянди всохли ще вчора, проте їх досі ніхто не замінив.

– Я візьмуся за це негайно ж, не переймайся, – запевнив тихий, однак упевнений чоловічий голос.

Адріян Скляр посміхнувся кутиком рота – єдиний вид посмішки, на який був здатен. Він ретельно витер губи серветкою, зім'яв її та відкинув убік.

«А щоб тобі!» – вилаявся, коли білий зіжмаканий папір покотився задалеко і зрештою впав на підлогу з протилежного боку столу. Колишній слідчий хотів був підвестися, щоби підняти, та в цю мить озвався його співрозмовник:

– Скажи мені ще раз останнє прізвище.

– Криштальська. Тетяна Криштальська. Вона – колишня наркоманка. Але мені потрібно знати не лише її минуле, але й те, чим вона живе зараз. Місця, де вона буває, з ким спілкується, на що витрачає гроші, як у неї з фінансами. Все. Так само і про інших. І не забувай: усе це терміново, – відсунув подалі тарілки, з яких ще кілька хвилин тому смакував готельним сніданком № 2.

Чоловік у слухавці мугикнув, записуючи завдання. Не вперше колишній слідчий звертався до нього, цікавлячись інформацією, яку цілком легко дістати, коли ти працюєш у поліції. Натомість Скляр регулярно віддячував йому вартісними порадами під час розслідування різноманітних справ, переважно кримінальних. Антін Дуборіз був єдиним, з кого колишній слідчий ніколи не брав платню за свої консультації, очікуючи натомість швидкої реакції на власні запити.

Із Дуборізом вони встигли пропрацювати у поліції вісім років, перш ніж Адріян Скляр пішов у заслужену відпустку. Однак і після цього співпраця не припинилася. Їхні стосунки не можна було назвати дружніми, радше робочими. З Дуборіза – його можливості оперативника, зі Скляра – багаторічний досвід і талант розшукувати найхитріших злочинців. Крім того, цього разу Дуборіз мав ще одну вагому причину допомагати

Скляреві: сам начальник поліції Луцька, хороший приятель Скляра, прохав про це.

– У Дніпро, як незалежний консультант, я так розумію, ти не поїдеш? – обережно поцікавився Антін Дуборіз.

– Ні, передай, що не поїду, – Скляр скривився, відчувши запах барбарисових цукерок, що непрохано долинув з відчиненого вікна за його спиною. – Аванс я поверну – надішлю на той самий рахунок, звідки мені його відправили. І, будь ласка, не турбуйте мене жодними проханнями про консультації. Поки не завершу справу сина, я не братимусь за нові розслідування.

Адріян Скляр підвівся й пройшовся готельним номером. Без поспіху він обійшов стіл і пошукав поглядом зіжмакану серветку.

«Куди вона поділася? – насупився. – Та біс із нею: прибиратимуть номер – знайдуть і викинуть.»

– Всьо, я зрозумів, – тим часом відповів його співрозмовник.

Антін Дуборіз поставив ще кілька уточнювальних запитань, відтак пообіцяв виконати усе за максимально короткий термін.

Телефонну розмову Адріян Скляр завершив цілковито задоволеним. Перед тим як залишити номер, він зачинив вікна (ніколи не лишав їх відчиненими, йдучи з готельного номера), дістав із вази всохлі квіти та з огидою викинув. Його голова була настільки зайнятою складанням наступних планів, що він так і не звернув уваги: зіжмакана серветка якимсь дивом уже опинилася у смітничці разом з іншим непотребом.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 10:30

– Дякую, – мовила Влада, відводячи погляд, щоб офіціантка не помітила її заплаканих очей.

На стіл перед нею поставили білий чайничок із трав'яним чаєм та горня з блюдцем, поклали стіки з цукром. Поряд із чаєм одразу запарували дві порції американо, які замовили Кир'ях та Войтюк. Кав'ярня, в яку вони зазирали, розташовувалася у сусідній багатоповерхівці. Приміщення розраховане лише на чотири маленькі столики, проте виявилось порожнім, коли вони прийшли. Цей заклад Єгор вважав ідеальним місцем для

усамітнення, і саме сюди вони з Властою частенько приходили кавувати. Вдома у Власти досі поряdkувала слідчо-оперативна група, тож вона вклала Маркіза у котячу переноску й дозволила хлопцям привести себе сюди.

– Давай я за тобою догляну, – всміхнувся Женя, наливаючи у Властине горня гарячого запашного чаю. – М-мм... Пахне ромашкою, мелісою і ще чимось, не можу збагнути.

– Не знала, що ти тямиш у травах.

Власта з удячністю подивилася на Кир'яха й сумно посміхнулася. Його очі були червоними від втоми, під ними темніли кола, а ще патрульна помітила, що він неголений. Його дружина, Майя, ніколи не дозволяла такої сваволі, тож це могло свідчити лише про одне: Женя не був удома від учорашнього ранку.

– Тобі багато чого про нього невідомо, запевняю тебе, – пожартував тим часом Войтюк.

Якби патрульна краще знала Льошу, а Кир'ях не відволікся, випадково проливши чай, то хтось із них обов'язково помітив би, що молодий оперативник сьогодні почувається не у своїй тарілці.

– Ти мав нічне чергування? – запитала патрульна у Жені, коли той насипав цукор у свою каву.

– Є таке, а що?

– Тобто, ти не спав уже більше як добу?

Кир'ях відмахнувся, мовляв, не вперше, а відтак усе ж поцікавився у Войтюка, чому той постійно вовтузиться й не може спокійно всістися. Льоша завмер, до цієї миті він не помічав, що його поведінка так впадає в око. Молодий оперативник по-хлоп'ячому посміхнувся й урешті змусив себе заспокоїтися. Й усе б нічого, якби не те нав'язливе відчуття якогось лоскоту чи холодку, що безцеремонно розташувалося на його потилиці ще зранку. Так, ніби щомиті хтось супроводжує його, куди б він не подався.

– Ти когось чекаєш? – поцікавився Женя, коли Льоша, не втримавшись, укотре озирнувся.

– Я? Ні, ні. Нікого не чекаю. Вибач, то все нерви, – мляво всміхнувся Войтюк. – Скажіть, ви вірите у передчуття? – несподівано запитав. Він хотів сказати «карму», та, на щастя, вчасно стримався.

– Передчуття? – питання Войтюка виявилось таким несподіваним для Власти, що відразу ж повернуло неспокій.

– Льошо, не давай своїм страхам і негативним відчуттям себе захопити. Те саме стосується і тебе, Власто. Я розумію, що за ці дні чимало сталося. Але повірте мені, старому слідчому. Я знаю, що кажу. Ви ще молоді й лише недавно у поліції, проте саме в цей час усе й починається.

Власта та Льоша звели на Женю зацікавлені погляди.

– Через два роки, відколи я перевівся у відділ розслідування злочинів проти життя та здоров'я особи, мене так плющило, що ви собі не уявляєте. Я не спав, я мучився, я боявся. Мені на кожному кроці ввижались вбивці. Знаєте, скільки разів мені погрожували розправою за час моєї служби у поліції?

– Ну, якщо мені вже неодноразово погрожували за ті шість років, що я тут, то можу уявити, скільки разів ти з цим стикався, – Льоша знову мимоволі зиркнув у вікно: жодних підозрілих осіб. Слова Жені – мов бальзам на душу. А раптом він справді накручує себе?

– З цим навіть я стикалася, хоч я найменше з вас працюю у поліції, – закивала Власта й усміхнулася. Знову сьорбнула чай, відчула, як гаряча рідина приємно стікає горлом, заспокоюючи. Ці кілька днів виявилися найгіршими в її житті.

– Сьогодні вранці я підійшов до машини й помітив, що багажник відчинений, – зізнався Войтюк.

– Щось викрали?

– Ні, Жень, нічого. Я все уважно оглянув.

– А чому ти не викликав слідчо-оперативну групу? – запитала Власта, знову сьорбнувши. Чай поволі вистигав, але задоволення від пиття не зменшувалося.

– Гм... Я так розгубився, що навіть не подумав, – закліпав очима Войтюк. – Та й нічого ж не викрали.

«Цікаво, чи спілкувався батько Єгора з Властою та Женею? Певно, ні – вони б розповіли. Винюхе все старий.»

Льоша великим ковтком допив американо і повернув горня на блюдце – у тиші кав'ярні вийшло занадто гучно.

– Усе ж варто було викликати. Хай би зняли відбитки. Це, певно, якісь наріки намагалися щось поцупити, але їх хтось злякав. Могли б запросто вирахувати, у нашій базі зберігається чимало відбитків. Справу ми б не відкрили, оскільки нічого не викрадено, та все ж могли б побалакати з ним чи з ними. Так би мовити, по-дружньому. Щоб не

совалися, куди не слід.

Льоша відмахнувся.

– Пізно вже.

Войтюк на мить заплющив очі, розмірковуючи над словами Кир'яха. Відтак несподівано, вперше за весь день, розслаблено посміхнувся:

«Женя має слухність. Це все нерви. Треба ж було так себе накрутити. Войтюк, кому ти потрібен?»

Молодий оперативник розплющив очі. Знову сповнений сил і готовий працювати. Та навіть якщо хвилювання й полишило його, то совість усе одно продовжувала мордувати.

Він завинив перед Єгором. Страшенно завинив.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 12:30

Женя Кир'ях виглядав похмурим. Якби хтось спостерігав за оперативником, то здивувався б, наскільки різко змінився вираз його обличчя, щойно машина Войтюка зникла за поворотом. Незадовго до того вони провели Власту до її помешкання, наказавши відпочити та заспокоїтися перед нічною зміною.

– Ти мусиш розуміти, Власто, коли ти втомлена й засмучена, ти навряд здатна комусь допомогти. А робота твоя полягає саме в тому, щоб служити й захищати. Пам'ятаєш цей девіз? – наставляв він хвилину десять тому.

Пообіцявши тримати її у курсі справ, оперативники приєдналися до слідчо-оперативної групи, цікавлячись результатами, якими ті могли наразі поділитися.

– Ми знайшли відбитки, – повідомив Олександр Завара, високий русявий криміналіст, що виявився лиш на два сантиметри нижчим від довготелесого Войтюка.

Різниця між зовнішністю обох чоловіків полягала у тому, що Льоша був страшенно худим, інший – кремезний. Тож, навіть не поступаючись зростом, молодий оперативник візуально виглядав набагато меншим за криміналіста.

– Дуже схоже, що ці відбитки збігаються зі знайденими у покинутому Renault. Хоча остаточний висновок – лише після детального вивчення. Рука, підказує мені чуйка, належить тому ж тілу. Проте, знову ж таки, все – після проведення експертизи.

Нині чимала кількість поліцейських була «кинута» на вивчення прилеглої території, допит сусідів Власти та інших людей, які працюють та живуть поблизу. Кир'ях мав великі надії, що колеги щось виявлять. Щоправда, побалакавши з черговим оперативником Тарасом Нагаєм, дізнався, що пошуки невідомого не увінчані успіхом. Кир'ях скривився.

Хвилину тому Войтюк, за дорученням Гусейнова, поїхав до міськвідділу. Слідчий наказав йому зайнятися справою наркоторговця, якого вони впустили у Львові. І тепер, коли Женя лишився один, він міг не приховувати власної тривоги. Оперативник намагався тримати ніс за вітром поряд із Властою та Льошею. Але ніде правди діти: він був стривожений не менше за цих двох.

Оперативник повернувся до кав'ярні, замовив нову порцію американо й заходився міркувати над розслідуванням.

Він подумав про Гусейнова. Слідчий був переконаний, що до справи може мати причетність наркоторговець. Чоловік утік, щойно на площі Ринок почалася стрілянина. Не дивно: цей тип не мав жодного бажання перебувати у місці, куди за кілька хвилин неминуче приїде чимало поліції. Войтюк поривався негайно затримати його, та колеги втримали: у них не було нічого суттєвого проти цього чоловіка. За відсутністю достатньої доказової бази його би за деякий час неодмінно відпустили (оборудка, на яку всі вони так чекали, з якихось причин не відбулася). Вчинити так, як бажав Войтюк, – означало дати зрозуміти баризі[11 - Барига – так поліцейські називають торговців наркотиками.], що на нього полюють. Як наслідок, упіймати його стало би набагато важче. Зрештою, поліцією було прийнято рішення, як і раніше, продовжувати таємне стеження.

Женя Кир'ях не надто вірив у версію Гусейнова. Навіть якщо припустити, що барига якось дізнався про організоване у Львові стеження. Навіщо наркоторговцю вбивати поліцейського на очах у всіх та ще й у момент, коли поряд чимало інших правоохоронців? У поліції нічого конкретного проти цього чоловіка не було. Вони чудово знали, чим він займається, але не володіли жодними доказами, прийнятними для суду. Як не крутив Женя цю ідею, пазлики не склалися.

Звісно, завжди потрібно враховувати, що можуть існувати невідомі факти, проте поки Женя рішуче відкинув версію, що саме наркоторговець мав намір убити Єгора.

Кир'ях помітив, що екран його мобільного ожив – отже, за кілька секунд приїде сповіщення чи хтось зателефонує. Його старенький смартфон останнім часом дратував надзвичайною повільністю.

– Слухаю, – відповів на дзвінок із незнайомого номера.

Оперативник аж ніяк не здивувався, коли батько Єгора призначив зустріч.

«Старий підозрює усіх, – збагнув Женя. – Ну, що ж, я би теж так учинив.»

Під час поминок Кир'ях намагався второпати, чи цей суворий старий, укритий зморшками та старечими плямами на обличчі, бодай трохи любить сина. Судячи з того, що він знав, Єгор робив усе можливе, аби скоротити до мінімуму спілкування з цією людиною. Спроби Скляра-старшого знайти вбивцю сина – це поклик серця люблячого батька чи банальне бажання відстояти свою власність? Кир'ях знав, що, хоч офіційно над слідством головує Гусейнов, саме Адріан Скляр – безпосередній керівник.

Урешті Женя відмахнувся від того, що вважав не своєю справою, і знову зосередився на розслідуванні.

Найперше спробував довідатися, чи отримував Єгор погрози останнім часом. Особисто йому чи будь-кому іншому Скляр про це не розповідав. Однак це зовсім нічого не означало. Єгор не з тих, хто схильний скаржитися на проблеми.

Женя зателефонував Тані, висловив співчуття та запитав, чи не чула вона бодай щось про погрози. Дівчина Скляра запевнила, що їй нічого не відомо.

– Але я таки маю дещо розповісти. Вчора до мене приходив батько Єгора й навів на певні роздуми. Не знаю, чи може це якось стосуватися справи...

Женя завмер, відчувши в її голосі збентеження.

– Словом... Женю, ти ж в курсі, що Єгор завжди мріяв про те, щоб піти зі служби й стати приватним детективом?

– І? – ще більше нашорошився оперативник.

– Близько двох тижнів тому до нього звернувся такий собі Владислав Новацький з проханням розслідувати для нього одну справу.

– Що то за справа?

Таня завагалася, а відтак відповіла, ніби вибачаючись:

– Я не знаю, Женю. Ти ж знаєш Єгора, він ніколи нічого не розповідав про роботу. Та можу сказати із певністю, що останніми днями він почав приділяти цій справі чимало часу.

– Можеш дати мені контакти цього Новацького?

– Нічогісінько не знаю про цю людину, окрім імені та прізвища. Я й прізвище запам'ятала випадково. Таке саме мав мій перший роботодавець у дешевенькому кафе, коли я працювала там, ще студенткою.

– Ну, гаразд, я спробую щось довідатися, – замислився оперативник. – Щось ще маеш додати?

– Маю.

Нова мовчанка й очевидне хвилювання з боку Тані знову привернули увагу оперативника.

– Я питала у Єгора, звідки він знає його. Єгор сказав, що цей чоловік свого часу відсидів за вбивство. І до в'язниці його відправили саме завдяки старанням Єгора.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 13:30

Адріян Скляр ненадовго відволікся, дослухаючись до мирного дихання дружини. Вночі їй так і не вдалося стулити очі й лише вранці жінка нарешті заснула, скориставшись порадою чоловіка: прийняла снодійне. Він вдоволено похитав головою. Нині йому потрібен спокій.

Батько Єгора Скляра поправив окуляри й укотре перечитав список. Його чоло давно вкрилося численними зморшками, шкіра на обличчі виглядала тьмяною і зіжмаканою. У молодості цього чоловіка називали красенем, проте всі погоджувалися з тим, що його краса аж ніяк не звичайна. Вона завжди була холодною, немов усередині цієї людини жив не поліцейський, який покликаний захищати добро та справедливість, а кат, що прагне помсти.

Свое ім'я він отримав од матері. Ревна віруюча (хоча старанно приховувала це від радянської влади), вона назвала його на честь ранньохристиянського мученика Святого Адріана Нікомедійського. Можна сказати, ім'я – єдине, що у нього лишилося на пам'ять від цієї жінки.

У дитинстві Адріян Скляр рано залишився сиротою: батько загинув унаслідок нещасного випадку на будівництві, а мати не пережила злиднів повоєнних років – здоров'я її було добряче підірване. Опікою хлопчика зайнявся двоюрідний дядько – людина, яку він уперше в житті побачив на похороні матері. Той був військовим ще замолоду й увесь час тинявся Союзом. Адріян Скляр був змушений приєднатися до цього практично незнайомого йому чоловіка, й відтепер так само змінював проживання кожні два-три роки,

а інколи й щороку. Теплих почуттів між цими двома так ніколи й не виникло.

Адріян Скляр був кволим, хворобливим хлопчиком, неймовірно замкнутим у собі. За все дитинство він так і не здобув справжніх друзів, а за доросле життя і поготів. Чимало людей здивувалися, дізнавшись, що цей мовчазний і похмурий чоловік одружився. І не на абикому, а на жінці із шанованої родини. Ба більше, Марія Скляр (у дівочтві – Цісар) виявилася неймовірною красунею. З роками її врода нікуди не зникла, навпаки – розквітла. З принцеси вона перетворилася на королеву.

Ще підлітком Адріян Скляр закінчив військове училище, а відтак подався у військові. Через п'ятнадцять років він став правоохоронцем, а ще через кілька – відомим слідчим. Не дивно: у своєму житті він не знав нічого окрім важкої праці над собою та дисципліни. Просування кар'єрними сходами відбулося блискавично.

Усе життя він займався спортом, тож і досі перебував у хорошій формі. Цю людину поважали, але разом з тим серед його оточення не було жодного, хто би ставився до нього бодай з симпатією. Він завжди казав усе, що думає, ніколи нічого й нікого не боявся. Його вважали різким і часто несправедливим. Усіх навколо цей чоловік зневажав. Суворий, завжди підозріливий погляд з-під лоба міг змусити відвести очі кого завгодно. А ще ніхто ніколи не бачив, як Адріян Скляр усміхається.

Однак ця людина під час своєї служби розкрила більше справ, ніж будь-хто інший. Він завжди вирізнявся рішучістю, твердістю характеру та вмінням швидко діяти. Навіть зараз, перебуваючи на пенсії, він частенько консультував уже колишніх колег, за що отримував непогані гроші.

На цупкому папері свого робочого щоденника акуратним почерком Адріян Скляр записав кілька прізвищ:

Таня Криштальська

Олексій Войтюк

Євгеній Кир'ях

Власта Коваль

Антон Гусейнов

Максим Гочмановський

Тарас Нагай

Поміркувавши, він доповнив список:

Професійна діяльність Єгора. Помста невідомого кримінальника з Луцька

Професійна діяльність Єгора. Помста невідомого кримінальника з Рівного

Наркоторговець (Львів)

Адріян Скляр замислився: людина, яка заявляє, що їй відомо ім'я вбивці Єгора, каже правду? Якщо так, то звідки воно їй відоме?

«Навіщо цей цирк із небіжчиком? Чие тіло він приніс, і хто вбив того нещасного?»

Скляр зняв окуляри, повільно протер скельця і одягнув. Знову дослухався до спокійного дихання дружини. Під час сну її обличчя нарешті розслабилося і здавалося умиротвореним. Він стиха підійшов і підтягнув ковдру їй на плечі.

У коридорі почулися голоси, відтак хтось пройшов повз їхній номер, очевидно, до ліфта. Марія Скляр спала міцно, готельний шум їй не заважав. Попри те, що обране місце для проживання йому подобалося, Адріян Скляр доручив дружині знайти квартиру. Найперше для того, щоб вона хоч трохи відволіклася. Та й залишатися у цьому місті вони мали намір аж до тих пір, поки не знайдуть вбивцю сина – ідея винайняти помешкання видавалася більш раціональною.

Скляр повернувся до письмового столу і вкотре перечитав нотатки. Відчував, як пашисть його обличчя, і, хоч головний біль не турбував, одразу збагнув: підвищується тиск.

«Якщо він справді знає, хто вбив Єгора, чому би не сказати прямо, хто це зробив? Що він замислив? На чиєму він боці: правосуддя чи вбивці? Або ж він сам божевільний вбивця, який власноруч убив Єгора, ще когось, а тепер вирішив познущатися. А можливо, він – найманець? Людина, яку найняли виконувати брудну роботу? І замовник хтось із цих людей зі списку?»

А що, як він усе ж на боці правосуддя і його намір розкрити нам ім'я вбивці справжній?.. Адріане, ти при тямі? Він зберігає частини людського тіла! Носиться з ними містом! Яка нормальна людина чинитиме так?!»

Колишній слідчий міцно стиснув кулаки зі злості та безпорадності: «Хто, в біса, цей тип?»

«Хтось, хто все життя до цього часу провів непомітно, – відповів внутрішній голос. – Люди із такою зовнішністю, – він пригадав його хворобливо-бліде обличчя, надмірну

худорлявість і відсутність волосся, вій та брів, – як правило, ховаються від суспільства, мають максимум двох-трьох знайомих і працюють там, де зустрінуть мінімум людей. Вони здаються непомітними – бо справді непомітні. Вони – привиди серед нас. Ними ніхто не цікавиться або ж намагається на них не звертати уваги. Тихоні, від яких нічого лихого ніколи не почувеш. Тільки ніхто не знає, що коїться у їхніх головах.»

Скляр розстібнув верхній гудзик сорочки та сьорбнув води: запив таблетку від тиску. Якийсь час сидів похмурий і нерухомий, думки у голові плуталися. Його уявлення про те, хто міг бажати смерті синові, наразі видавалися надто туманними. Найголовнішими версіями він уважав помсту з боку заздрісних колег (син ніколи не вмів тримати людей у лабетах) або ж з боку того, кого Єгор колись відправив на нари. Зо два роки тому Єгора заледве не позбавив життя один такий тип. На самого ж Адріяна Скляра за всю його службу скоювали замах не менш як шість разів.

Він скривився, пригадуючи діалог з дівчиною сина. Адріян Скляр не сумнівався, що ця жінка не все йому розповіла. Якби допит проводився як годиться, він би розмовляв з нею зовсім по-іншому.

«Хтозна, можливо, ще доведеться.»

Йому пригадалося, яким щастям світився Єгор, коли тільки почав зустрічатися з Танею. З точкою зору сина батько так і не погодився. Він так і не повірив у щирість почуттів дівчини, що замолоду мала проблеми з наркотиками. Зрештою, жінкою вона була гарною – залицяльників їй ніколи не бракувало. Чимало з них були заможними і набагато успішнішими, ніж Єгор. Адріян Скляр зовсім не здивувався, коли Таня покинула його сина.

Так само не сподобалися йому Єгорові приятелі зі служби.

Із шести замахів на Адріяна два було здійснено на замовлення колег. Його прикрий життєвий досвід змушував придивлятися до кожного, хто поряд.

Особливо до друзів.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 14:30

– Швидко ж ви працюєте, – Владислав Новацький неквапливо сьорбнув чаю. Його уважні запалі очі ретельно вивчали оперативника, не приховуючи цікавості. – Кава тут смачна, – кивнув на горня, яке поставила перед Кир'яхом молоденька офіціантка. Для Жені то була

третя за пів дня. – Колись я багато її пив. А зараз не дозволяє здоров'я, – перевів погляд на дівчинку в чорній уніформі закладу й підбадьорливо їй усміхнувся. – Тільки от обслуговування зіпсувалося. Беруть усіх підряд, – поділився, коли низенька працівниця відійшла до іншого столика.

На вигляд Новацькому було за п'ятдесят, хоч насправді лише сорок чотири. На скронях волосся посивіло, проте загалом виглядало досить міцним і на диво густим. На кістлявому безіменному пальці лівиці оперативник помітив золотий перстень із печаткою та написом, який Женя не спромігся прочитати зі свого місця. Їхню розмову вже кілька разів уривав мобільний Новацького. Чоловік говорив голосно, його відповіді під час телефонних розмов звучали впевнено і діловито. Кир'ях уже знав, що той працює керівником будівельної фірми.

«Потрібно буде поцікавитися про нього у Властиного бойфренда», – оперативник пригадав, що той теж має фірму такого самого спрямування.

Багато часу Кир'яху не знадобилося, щоб перевірити список дзвінків Єгора і знайти номер телефону невідомого, який, за словами Тані, з'явився нізвідки й запропонував Єгорові чималеньку суму за розслідування однієї давньої справи. На щастя, чоловік погодився на зустріч одразу. Така готовність співпрацювати сподобалася досвідченому оперативнику, проте аж ніяк не применшувала підозр, що крутилися у його голові.

– Я навіть не сумнівався, що рано чи пізно ви до мене прийдете, – спокійно повідомив Новацький, коли Кир'ях сьорбнув гарячого ароматного напою.

Новацький щойно завершив ще одну телефонну розмову й під'єднав мобільний до павербанку. Офіціантка поставила перед ним тарілку з запашним бургером та картоплею фрі. Кир'ях устигнув підглянути у меню ціну – сто сімдесят п'ять гривень. Женя ковтнув слину і сьорбнув своє еспreso, що виявилось чи не найдешевшою позицією у цьому закладі.

– Що ви доручили розслідувати Єгору Скляру?

– Ого. Так одразу переходите до справи. Думав, хоч трохи побалакаємо про се, про те, – Новацький іронічно посміхнувся, відставив чорний чай убік.

Мимоволі Женя скривився: він ненавидів запах бергамоту. Ненадовго його увагу відволік офіціант, який саме цієї миті приніс за сусідній столик борщ з пампушками. Оперативник ковтнув слинку: це була його улюблена страва. А те, що останній раз він їв о другій ночі, загострювало бажання. Кир'ях притлумив у собі поривання скуштувати бодай чогось. Від кави його вже нудило, а шлунок немилосердно нагадував про себе, проте оперативник стійко тримався. Новацький тим часом накинувся на бургер, одним махом відкусивши чималий шмат. Їв він енергійно і з апетитом.

– Думаю, ви знаєте, що я відсидів сім років за вбивство коханця власної дружини.

Новацький засовався на стільці, вмоцнюючись зручніше. Чоловік відклав убік ціпок, на який мусив спиратися при ходьбі: його права нога від народження була коротша за ліву. Згадка про минулі події без сумнівів змусила його нервувати. Женя кивнув, і чоловік продовжив.

– Вам також має бути відомо, що розслідуванням тоді займався Єгор Скляр. Саме він і відправив мене на нари. Шкода хлопця, толковий був.

Новацький кахикнув, а Женя тим часом звів здивований погляд на свого першого підозрюваного.

– Так, – перервавсь Новацький на черговий дзвінок. Після короткої паузи, впродовж якої він слухав додзвонювача, Новацький відповів: – Добре, але мусимо дочекатися мого адвоката з відрядження. Бачиш-но, у мене «пунктик»: я обслуговуюся лише в одного адвоката й одного нотаріуса. Мав якось необережність звернутися до іншого... Гаразд, чекатиму.

Новацький завершив виклик, неквапливо прочитав повідомлення, що надійшло на вайбер, і, лишившись вдоволенним після отриманої інформації, звів погляд на оперативника: – Ви дивуетесь, що я так відгукуюся про нього? – Новацький хитро посміхнувся, відкладаючи мобільний убік. Його хвилювання минуло так само швидко й несподівано, як і з'явилося. – І я навіть не сумніваюся, що ви мене підозрюєте.

– Не збагну, – зізнався Женя, – чому раптом вам знадобилося шукати Єгора, щойно ви вийшли з тюрми. Крім того, ви доручили людині, яка свого часу домоглася, щоб вас позбавили волі, вести якесь розслідування.

– Зверніть увагу, Єгор погодився. Думаєте, він не зрозумів би, що я проти нього щось замислив?

– Слухаю, – розмова знову перервалася. – Гроші будуть завтра. Я тебе наберу, коли вони будуть у мене на руках... У нас зараз два об'єкти: Сарни та Рокитне... Так... Добре, бувай.

– Думаю, багато років тому Єгор не помилився щодо того, хто позбавив життя коханця вашої дружини, – мовив Кир'ях, цього разу не чекаючи, поки його співрозмовник перечитає чергове повідомлення, тепер уже з месенджера. – Він був не з тих, хто в такому помиляється. Крім того, він би нізащо у світі не взявся проводити розслідування для колишнього вбивці.

Новацький не зронив жодного слова, лише спокійно роздивлявся оперативника.

– Хто керував вашою фірмою, поки ви сиділи у в'язниці?

– Мій молодший брат і... я, – його суворе худе обличчя розтягнулося у посмішці, на щоках з'явилися зморшки. – Думаєте, із в'язниці я не міг приймати рішення й давати розпорядження? Я вам більше скажу: бізнес у мене не один. І в тюрмі я цілком справлявся майже зі всіма своїми обов'язками.

– Чому ви проживаєте у Рівному? Бізнес же ваш у Луцьку.

– Гм... А отут ви погано попрацювали, – посміхнувся Новацький, чим неабияк подратував Кир'яха. – Ви б мали знати, що ми вже давно ведемо справи не лише в Луцьку, але й у Рівному та Тернополі. У Луцьку в нас усе давно налагоджено. Тому мій брат живе і працює у Тернополі (ми відкрили там філіал лише минулого року). Ну, а я тут, – розвів руками.

«І чому ж саме ти тут, а не твій брат?»

– Що за справу ви доручили розслідувати моему колезі? – Кир'ях звузив очі, скануючи поглядом Новацького. Цей тип йому геть не подобався.

Обличчя Новацького знову розтягнулося у посмішці – значно ширшій за попередню. Його жовті зуби свідчили про надмірну любов до цигарок. Шкідлива звичка, яку мав і Кир'ях.

– Розслідувати справу, за яку Єгор Скляр запроторив мене за ґрати багато років тому, – спокійно пояснив Новацький.

Чоловік розслаблено сидів на стільці, не приховуючи насолоди, з якою спостерігав за реакцією Кир'яха. Чай його поволі вистигав, так само як і кава поліцейського. Обидва чоловіки про них давно забули.

– Тоді, – почав Новацький, – Єгор зробив величезну помилку. Він вирішив, що то я вбив такого собі Вадима Краса. Єгор Скляр зробив усе, щоб посадити мене за вбивство, якого я не скоював. Перебуваючи у в'язниці, я поставив собі за мету, – чоловік витримав багатозначну паузу, посмішка зникла з його обличчя, а погляд став твердим і безкомпромісним, – змусити його виправити цю помилку.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 14:45

Адріян Скляр уважно вивчив деталі справи й урешті переконався, що ні Власта Коваль, ні

Кир'ях чи Войтюк не мали змоги застрелити його сина, зважаючи на їхні позиції у момент пострілу.

«Тільки це аж ніяк не означає, що вони не можуть бути причетними.»

Щойно приїхавши до міста, Скляр-старший навідався до Антона Гусейнова. Літній чоловік з відразою згадував свою першу зустріч із людиною, яку призначили головним слідчим у справі. З підозрілою готовністю той висловив співчуття й пообіцяв, що зробить усе можливе, аби вбивцю Єгора якнайшвидше покарали.

– Сумніваюся, що ви здатні бодай поганенького наркомана впіймати, хіба би вам його привели й представили, – похмуро відповів Адріян Скляр. На сорочці Гусейнова він помітив кілька дрібних плям від жирного обіду й подумки скривився.

Антон Гусейнов урвався на півслові. Він чимало разів чув про нестерпний характер батька Єгора, та аж ніяк не чекав, що ось так одразу заслужить від нього зневагу.

«Яблуко від яблуньки недалеко впало», – переконався Гусейнов.

– Мені потрібна вся інформація по справі.

– Взагалі-то ми не маємо права надавати жодної інформації про розслідування, проте, – запнувся Гусейнов, коли Адріян Скляр кинув на нього різкий погляд, – для вас, звісно, зробимо виняток. Ви, певно, знаєте, що саме я голову над справою, – з погордою випнув свого величного живота Гусейнов. Він досі не міг натішитися, що таке резонансне розслідування дісталось саме йому.

Перш ніж відповісти, Адріян Скляр критично роздивився неохайного слідчого зі скуйовдженим жирним волоссям. Від скрупульозного погляду Гусейнов раптом відчув себе незатишно.

– У цій справі голову я, шановний, – сухо поставив до відома Адріян Скляр. – Будь-які новини, навіть, на ваш погляд, цілковито незначущі, повинні надаватися мені без зволікання. Вам зрозуміло?

За пів години Скляр-старший мав усю необхідну інформацію, зобов'язавши Гусейнова звітувати йому за будь-яких обставин. Так завершилася перша зустріч цих двох чоловіків.

– Де ви були, коли стріляли у мого сина? – поцікавився Адріян Скляр,

– Що? – вкляк Гусейнов.

Це була друга його зустріч із колишнім слідчим (не враховуючи кількох телефонних

розмов), і Гусейнов уже не мав певності, що радіє нагоді розслідувати саме цю резонансну справу – попри те, що доклав для цього чималих зусиль.

Адріян Скляр повторив запитання.

– Не збагну, навіщо вам це?

– Відповідайте на запитання.

Адріян Скляр зручно вмовстився на стільці для свідків, навпроти Гусейнова. Ні на мить він не відвів погляду від колеги сина. Маленькі очі уважно вивчали співрозмовника – жодного натяку на посмішку чи доброзичливість з боку колишнього слідчого.

– Я... Я перебував у відрядженні, та не у Львові. Справою наркоторговця займався інший слідчий – Гочмановський. Ви знайомилися з ним, коли ми спілкувалися минулого разу.

– Що ви робили у момент, коли стріляли у мого сина?

– Не розумію, до чого всі ці запитання, – засовався на своєму стільці Гусейнов. Ще годину тому він спокійно планував потенційні стосунки з жінкою, яка вже давненько впала йому в око. А тепер таке...

– Кава та, що приніс мій син? – Скляр кивнув на велику кружку, з якої парував ароматний напій, однак не дав можливості відповісти. – Які стосунки були у вас із моїм сином? Я ж правильно розумію: після смерті Єгора ви отримали шанс просунутися по службі?

Гусейнов звів на Склєра-старшого зляканий погляд. Такого повороту розмови він аж ніяк не чекав.

Ніколи у житті чоловік не відчував подібного приниження.

– Так, я зовсім скоро маю отримати підвищення. Теж стану майором. Проте це аж ніяк не пов'язано зі смертю Єгора.

– Та невже? У мене зовсім інша інформація. Завдяки вашим дружнім зв'язкам із керівництвом, ви домоглися, щоб цю резонансну справу довірили розслідувати саме вам. У разі успіху – довгоочікуване підвищення. Набридли уже нижчі чини, чи не так?

«Цікаво, хто його інформує?» – Гусейнов хотів був сьорбнути кави, однак після зауваження Склєра-старшого відставив горня убік.

– Ми були в цілком гарних стосунках, – стєнув плечима. – Навіщо ви про все це питаєте? – облизав пересохлі губи.

– Справді? Таня, подружка мого сина, стверджує, що саме з вами стосунки у нього не склалися. Буцімто ви неодноразово зводили на нього наклепи й усіляко намовляли керівництво проти. Особливо після службового розслідування у Харкові.

– А ви хочете сказати, що Єгор не наламав дров у тій справі?

«Якби не твої зв'язки, довбню, Єгора би мали звільнити. І правильно зробили б. Таким, як ви двое, не місце у правоохоронних органах.»

– Я вам більше скажу, шановний. Кілька годин тому сорока на хвості принесла цікаву інформацію, – Адріян Скляр витримав паузу. – Пів року тому Єгор скаржився на вас керівництву. Буцімто ви зловживаєте службовим становищем на допитах підозрюваних. Мій син ніколи би не розкидався подібними звинуваченнями. У цьому я не маю жодних сумнівів. Тільки от...

– Тільки от нічого не зміг довести. Звідки у вас ця інформація?

– По-перше. Невже ви думаете, що за багаторічну службу у поліції, – Скляр-старший поволі підвівся й підійшов до Гусейнова впритул, – у мене не знайдеться способів дізнаватися про все, що мені потрібно?

Гусейнов наїжачився: колишній слідчий зовні виглядав більш ніж спокійно, проте йому було би значно легше, якби Скляр кричав, лаявся та погрожував. Навіть якби вдарив.

Немає більш серйозного ворога, ніж той, хто ніколи не втрачає самовладання.

– По-друге. Ніколи. Мене. Не. Перебивайте. Вам ясно?

Гусейнов кивнув.

– Цілком, – ніздрі його розширилися. – Адріане Володимировичу, – Гусейнов звівся на ноги й відійшов, силкуючись вивільнитися від натиску літнього слідчого – прихопив зі столу документи, пройшовся до робочого місця Гочмановського і долучив їх до високої гірки паперів колеги, – повірте мені, я, як і ви, прагну докопатися до істини.

– Чому ви вирішили взятися за це розслідування, якщо так ненавиділи Єгора? Навіщо брешете мені, що приятелювали з ним? Ви так і не відповіли, де були у момент, коли вбили мого сина.

Жоден нерв не здригнувся на обличчі колишнього слідчого, воно, як завжди, лишалося кам'яним та цілковито непроникним. Ніхто ніколи не зміг би вгадати, про що думає ця людина. Цього разу колишній слідчий зібрався мовчати аж доки не почує відповіді на

поставлені запитання.

– Навіть якщо ми з Єгором і мали якісь проблеми – хоча, запевняю, останнім часом наші стосунки значно покращилися – я би не поважав себе, якби дозволив особистим проблемам завадити докопатися до істини. Зрештою, коли вбивають поліцейського – це виклик усім нам. Не знаю, звідки вам це відомо, але так, ви маєте слушність, я сам домагався того, щоб саме мені віддали цю справу. Вважаю її для себе викликом, а виклики я люблю, – Гусейнов замовк, спостерігаючи за реакцією Адріана Склєра.

Колишній слідчий не зронив жодного слова, продовжував на щось чекати.

– Я був у відрядженні, коли вбили Єгора, – на позір спокійно відповів Гусейнов на ще одне запитання, однак розширені від люті ніздрі вказували його з головою.

– У якому саме місті?

Гусейнов зібрався розповісти, проте саме цієї миті прийшло осяяння: Адріан Склєр уже давно знає відповідь.

«Цьому старому мудилу вже все про мене відомо».

– У Бродах, – знехотя відказав.

– Недалеко від Львова, еге ж? – тріумфуючи, заявив колишній слідчий. Очі його лукаво сяяли, він посміхнувся самим кутиком рота. Вперше Гусейнов зауважив натяк на посмішку Адріана Склєра.

Ще на початку зустрічі слідчий мріяв, щоб цей чоловік хоча б іноді посміхався. Тоді би напруга бодай трохи послабнула. Втім, тепер він збагнув, що більше цього не бажає.

Бо посмішка Адріана Склєра – це посмішка хижака, до якого ти потрапив у пастку.

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 15:30

Антон Гусейнов різко підвівся, мало не перекинувши стілець, на якому сидів. Хвилину тому за батьком Єгора зачинилися двері. Слідчий схопив зі столу горня з кавою й вилив усе до останньої краплі у найбільший в кабінеті вазон. З гуркотом повернув його на стіл та заходився міряти кроками кабінет, попередньо замкнувшись.

Гусейнов нервово розтирав неголене підборіддя, відтак запалив цигарку й закурив. Слідчий відчинив вікно – свіже повітря ринуло до приміщення, отямлюючи. Він бачив, як Адріян Скляр вийшов із міськвідділу та подався геть.

«Обидва зарозумілі кретини. Чому одним усе, а іншим нічого?»

Неодноразово йому спадало на думку питання: чи зміг би Єгор довести його зловживання владою? І щоразу висновок був однаковим: без сумніву. Коли Єгор за щось брався, то доводив до кінця, чого б це йому не вартувало.

Несподівано для себе Гусейнов пригадав, як пів року тому місцевий телеканал підготував цілу передачу про Єгора Скляра як кращого слідчого області. Саме тоді він, спільно з київськими правоохоронцями, розкрив одну з найгучніших справ країни – їм вдалося затримати двох кримінальних авторитетів, а також виявити велику партію героїну (через свою високу вартість порівняно рідкісний наркотик для України). Тоді ж у передачі згадали й про батька Єгора: мовляв, в Україні ціла династія шанованих слідчих. Окрім них розповіли про ще одного поліцейського з Рівного, який брав активну участь у резонансному розслідуванні. Сам же Гусейнов доклав чимало зусиль, аби теж потрапити до телепередачі. Лишень йому приділили якихось жалюгідних п'ять хвилин.

На противагу цій передачі інший телеканал розробив цілий проект – про неприпустимо низький рівень розкриття справ в Україні, а також про те, що правоохоронці часто зловживають службовим становищем, змушуючи затриманих підписувати зізнання у злочинах, які ті не скоювали. Саме після цього Єгор і звернув увагу керівництва, що серед їхніх колег є такі, які не гребують будь-якими методами. Усе це відбувалося на тлі обговорення резонансних справ про вбивство п'ятирічного Кирила Тлявова[12 - Резонансна справа – вбивство п'ятирічного Кирила Тлявова нетверезими працівниками поліції у 2019 році.] та групового зґвалтування двадцятишестирічної дівчини у Кагарлику[13 - Йдеться про злочин, скоєний у травні 2020 року працівниками поліції].

«Теж мені, шановані слідчі!» – Гусейнов випустив дим з рота й ніздрів та сплюнув з вікна.

Він так і проводжав Скляра очима, аж поки той зненацька не зупинився. Колишній слідчий підвів голову – націлено, відразу знав, куди дивитися, – і витріщився на Гусейнова.

Антон Гусейнов завмер, забувши про все на світі. Цигарка так і залишилася диміти у його роті, коли він з подивом утупився у батька Єгора. Адріян Скляр посміхнувся кутиком рота, різко розвернувся і пішов геть.

«Його огидна фірмова всезнаюча посмішка!»

– Ні, так не годиться, – прошепотів Гусейнов. – Цей тип не залишить мене у спокої.

Необхідно щось робити. І то негайно!

* * *

Рівне. Четвер, 3 вересня 2020 року. 16:05

День виявився божевільним. Черговий міськвідділу Кирилов Кирило давно не бачив стільки людей за зміну, а працював він тут уже понад десять років. Свідки та поняті, що приходили до слідчих давати покази, патрульні, які лише те й робили, що привозили затриманих, самі затримані та ще купа людей, що приїхали сюди написати заяву. І це не враховуючи працівників міськвідділу.

Кирилов зиркнув на годинник, встаючи з-за столу: ні кінця ні краю цій зміні. Його колега саме оформлювала інформацію про затриманого у стані алкогольного сп'яніння, якого привезли двоє новеньких патрульних. Від самого ранку Іванка була роздратована через сварку зі свекрухою, а купа роботи лише посилили її й без того поганий настрій. Кирилов увесь день намагався уникати спілкування із нею.

П'яний чоловік щось белькотів, намагаючись умовити відпустити його, Іванка ж не зважала: мовчки заповнювала папери, лише час від часу ставила необхідні запитання. Патрульні стояли поряд із затриманим і балакали про своє, зрідка наказуючи невисокому просмерділому алкоголем та немитим тілом типу не викаблучуватися. На лавці у холі очікували своєї черги ще кілька правопорушників – їх так само стерегли патрульні.

– Сходжу до вбиральні, – все ж наважився попередити Іванну, – раптом питатиме керівництво.

Та лише відсторонено хитнула головою.

П'янюга бовкнув йому щось на кшталт прохання вплинути на «сувору жіночку», проте Кирилов відмахнувся. Коли за десять хвилин правоохоронець повернувся, Іванна вже оформляла нового затриманого, а на його робочому столі лежав конверт.

– Хто це приніс? – здивувався Кирилов, беручи до рук великий білий конверт без зворотної адреси.

– Поняття не маю, – стонула плечем Іванка, заледве звівши на нього почервонілі від втоми очі. – Кур'єр. Поклав і швидко пішов.

– І ти не спитала у нього для кого це?

– Кирилов, у мене немає на це часу! – майже гаркнула. – Ти не бачиш – я працюю? Там має бути написано. Якщо ні – викинь і не морочся!

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=66768033&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Notes

1

«Пузата хата» – українська мережа ресторанів національної кухні.

2

Булінг – цькування у навчальному закладі (переважно учня учнями, рідше – учня вчителем)

чи вчителя учнями).

3

«Криівка» – ресторан-кнайпа у Львові, відомий своїм інтер'єром у стилі польової криівки УПА.

4

Справа Марко Вітторіно – йдеться про справу, описану у першій книзі серії поліцейського детективу – «Кривавими слідами».

5

ІТТ – ізолятор тимчасового тримання. Призначений для тимчасового утримання осіб, затриманих за підозрою у скоєнні злочину.

6

Ці заходи застосовуються з метою запобігання можливості заховатися від слідства і суду або ж учинення нових злочинів. До запобіжних заходів належать: застава, домашній арешт, тримання під вартою та ін.

7

Графологічна експертиза – експертиза почерку.

8

«Цирк дю Солей» («Цирк Сонця») – відомий на увесь світ цирк, заснований у 1984 році у Канаді; не використовує у своїх виступах тварин.

9

"«Я в танку» – вислів, що означає «Мене ні для кого нема».

10

LOL – англomовна аббревіатура, що використовується в соцмережах для позначення сміху. З англ. laugh out loud – голосно сміятися або lots of laughs – багато сміху.

11

Барига – так поліцейські називають торговців наркотиками.

12

Резонансна справа – вбивство п'ятирічного Кирила Тлявова нетверезими працівниками поліції у 2019 році.

13

Йдеться про злочин, скоєний у травні 2020 року працівниками поліції